

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Szkolenie:

Korzyści płynące z realizacji projektów w partnerstwie w projektach EFS

Łódź, 28.09.2017 r.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Trener prowadzący:

Małgorzata Rulińska

Absolwentka Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu, Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Zielonej Górze. Wiedzę z zakresu finansów, dyplomacji oraz administracji zdobywała również na University of Kentucky oraz Georgetown University w Waszyngtonie. Trener, ekspert, doradca oraz kierownik merytoryczny projektów dofinansowanych ze środków unijnych.

Prowadzi szkolenia, warsztaty i doradztwo m.in. dla jednostek samorządu terytorialnego, szkół, ngo, firm prywatnych m.in. z zakresu wsparcia i rozwoju środkami UE, EOG i funduszami norweskimi, przygotowania programów i strategii lokalnych, pomocy publicznej, projektów partnerskich, przygotowania i realizacji projektów współfinansowanych z funduszy EOG, norweskich i UE, w tym w GWA, aplikacji SOWA, SNOW, MEWA, EWA, rozliczania projektów w GWP i w SL2014, budżetowania, zarządzania projektem, monitoringu i ewaluacji, promocji, zatrudniania personelu, projektów edukacyjnych, edukacji i ochrony zdrowia, promocji i PR, projektów innowacyjnych i ponadnarodowych, przygotowania i rozliczania projektów, kontroli i audytu, trwałości i jej kontroli, nieprawidłowości i ich usuwania, partnerstw publiczno-społecznych, oceny projektów, tworzenia biznes planów i studium wykonalności, współpracy międzysektorowej, PPP i wiele innych, udzielanie doradztwa specjalistycznego m.in. z PZP, PP, doradztwo dla podmiotów piszących i rozliczających projekty z różnych programów.

Kieruje projektami, realizuje zadania projektowe, rozlicza projekty finansowane z różnych źródeł. Do dnia 20.02.2017 r. przeprowadziła ponad 120 szkoleń z perspektywy finansowej UE 2014-2020, za które uzyskała wysokie noty od uczestników. Od 2015 r. napisała ponad 20 projektów, w tym m.in. z obszaru rynku pracy, innowacji (część już w realizacji).

Podmiot realizujący szkolenie:

Ogólnopolskie Centrum Szkoleniowo Doradcze Sp. z o.o.

ul. Grzybowska 87

00-844 Warszawa

e-mail: biuro@ocsd.pl

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Materiały szkoleniowe

„Korzyści płynące z realizacji projektów w partnerstwie w projektach EFS”

Materiały szkoleniowe dotyczące szkolenia „Korzyści płynące z realizacji projektów w partnerstwie w projektach EFS” składają się z 4 części:

❑ CZĘŚĆ 1 - Prezentacja

Wydruk prezentacji multimedialnej prezentowanej podczas szkolenia.

Na załączonym pendrive poza wersją elektroniczną prezentacji znajdują się:

- Akty prawne wykorzystane przy tworzeniu zawartości merytorycznej Części 1;
- Aktualne „Wytyczne w zakresie realizacji zasady partnerstwa na lata 2014-2020”;
- „Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020” łącznie ze zmianami z maja br.
- Formularz wniosku o dofinansowanie projektu

❑ CZĘŚĆ 2 – Realizacja zasady równości szans i niedyskryminacji w projektach dofinansowanych ze środków unijnych

Materiał szkoleniowy zawierający najważniejsze informacje dotyczące stosowania zasady równości szans i niedyskryminacji przez Beneficjentów.

Na załączonym pendrive poza wersją elektroniczną materiału znajdują się:

- Akty prawne wykorzystane przy tworzeniu zawartości merytorycznej Części 3;
- „Agenda działań na rzecz równości szans i niedyskryminacji w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020”, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju
- „Dostępne wydarzenie w praktyce”, Forum Dostępnej Cyberprzestrzeni
- „Informacja dla wszystkich”, Forum Dostępnej Cyberprzestrzeni
- „Podręcznik szkoleniowca”, Forum Dostępnej Cyberprzestrzeni
- „e-Podręcznik dostępny dla wszystkich”, Forum Dostępnej Cyberprzestrzeni
- „Narzędzie do badania dostępności stron”, Forum Dostępnej Cyberprzestrzeni.

❑ CZĘŚĆ 3 – Wprowadzenie do obsługi Centralnego Systemu Teleinformatycznego SL2014

Materiał szkoleniowy wprowadzający użytkownika w środowisko Centralnego Systemu Teleinformatycznego SL2014.

Na załączonym pendrive poza wersją elektroniczną materiału znajdują się:

- Pełna, aktualna wersja „Podręcznika Beneficjenta SL2014”.

❑ CZĘŚĆ 4 – Partnerstwo w projektach – dobre praktyki

Materiał szkoleniowy zawierający najważniejsze informacje dotyczące zagadnienia partnerstwa w projektach unijnych łącznie z przykładami projektów.

Na załączonym pendrive poza wersją elektroniczną materiału znajdują się:

- „Jak wdrażać zasady horyzontalne Unii Europejskiej w administracji”, Ministerstwo Rozwoju

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Spis treści

I. Prezentacja	7
1. WNIOSEK O DOFINANSOWANIE - ZADANIA	41
2. WNIOSEK O DOFINANSOWANIE - POTENCJAŁ	50
II. Realizacja zasady równości szans i niedyskryminacji w projektach dofinansowanych ze środków unijnych	53
1. AKTY PRAWNE REGULUJĄCE ZASADĘ RÓWNOŚCI SZANS I NIEDYSKRYMINACJI	55
1.1. Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju	55
2. CHARAKTERYSTYKA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ	56
2.1. Różnorodność potrzeb	57
2.2. Pokonywanie trudności	57
3. DOSTĘPNOŚĆ I PRAWA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	58
3.1. Prawa osób niepełnosprawnych i wymagane dostępności	58
4. SPOSOBY REALIZOWANIA ZASADY RÓWNOŚCI SZANS	60
4.1. Równe traktowanie	60
4.2. Uniwersalne projektowanie	62
4.3. Mechanizm racjonalnych usprawnień	63
5. LISTA SPRAWDZAJĄCA DOSTĘPNOŚĆ I OTWARTOŚĆ PROJEKTU DLA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI	66
6. PODSUMOWANIE	69
III. Wprowadzenie do obsługi Centralnego Systemu Teleinformatycznego SL2014	73
1. SL2014 – CENTRALNY SYSTEM TELEINFORMATYCZNY	75
1.1. Przygotowanie do zalogowania do systemu	75
1.2. Pierwsze logowanie w systemie	76
2. NAWIGACJA W SYSTEMIE SL2014	77
3. WNIOSEK O PŁATNOŚĆ	79
4. KORESPONDENCJA	80
5. HARMONOGRAM PŁATNOŚCI	82
6. ZAMÓWIENIA PUBLICZNE	83
7. PODSUMOWANIE	83
IV. Partnerstwo w projektach – dobre praktyki	85
1. PARTNERSTWO W PROJEKTACH	87
1.1. Artykuł 5 Partnerstwo i wielopoziomowe zarządzanie	87
2. PRZYKŁAD PROJEKTU WSPÓŁFINANSOWANEGO ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO	88
2.1. Informacje wstępne	88
2.2. Droga Oriona	90
2.3. Elementy innowacyjnego modelu powiatowej ścieżki reintegracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych	91
2.4. Biznes Przyjazny Osobom Niepełnosprawnym	92
2.5. Efekty projektu – wyniki ewaluacji zewnętrznej	93
3. PRZYKŁAD PROJEKTU INWESTYCYJNEGO	93
3.1. Informacje wstępne	93
3.2. Efekty projektu	94
4. PODSUMOWANIE	96

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

NOTATNIK 99

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

I. Prezentacja

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

**Korzyści płynące z realizacji projektów
w partnerstwie w projektach EFS**

Trener: Małgorzata Rulińska
Łódź, 28 września 2017

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Definicje

„Partnerstwo to WSPÓŁPRACA pomiędzy różnorodnymi partnerami, którzy wspólnie w sposób SYSTEMATYCZNY, TRWAŁY i z wykorzystaniem INNOWACYJNYCH METOD oraz środków planują, projektują, wdrażają i realizują określone działania i inicjatywy, których CELEM jest ROZWÓJ LOKALNEGO ŚRODOWISKA SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO i budowa TOŻSAMOŚCI LOKALNEJ WŚRÓD CZŁONKÓW DANEJ SPOŁECZNOŚCI”.

Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej

Partnerstwo w dokumentach UE

Artykuł 5 Partnerstwo i wielopoziomowe zarządzanie
1. W odniesieniu do umowy partnerstwa i każdego programu państwo członkowskie organizuje, zgodnie z jego ramami instytucjonalnymi i prawnymi, partnerstwo z właściwymi instytucjami regionalnymi i lokalnymi.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Partnerstwo w dokumentach UE

Partnerstwo obejmuje także następujących partnerów:

- właściwe władze miejskie i inne instytucje publiczne;
- partnerów gospodarczych i społecznych; oraz
- właściwe podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, w tym partnerów działających na rzecz ochrony środowiska, organizacje pozarządowe oraz podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, równouprawnienia płci i niedyskryminacji.

Partnerstwo w dokumentach UE

Zgodnie z art. 5 państwa członkowskie przestrzegają zasady partnerstwa i wielopoziomowego zarządzania w celu osiągnięcia spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej oraz realizowania priorytetów Unii w zakresie inteligentnego, zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu. Przestrzeganie tych zasad wymaga skoordynowanych działań, w szczególności między różnymi poziomami zarządzania, prowadzonych zgodnie z zasadami pomocniczości i proporcjonalności oraz we współpracy, w tym operacyjnej i instytucjonalnej, w odniesieniu do przygotowywania i wdrażania umowy partnerstwa i programów.

Partnerstwo w dokumentach UE

2. Państwa członkowskie *analizują potrzebę wzmocnienia zdolności instytucjonalnych partnerów w CELU ROZWIJANIA ICH WŁASNEGO POTENCJAŁU* w ramach przyczyniania się do skuteczności partnerstwa.

Partnerstwo obejmuje przygotowanie, realizację, monitorowanie i ocenę programów operacyjnych

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

 Podstawy prawne i Wytyczne

- USTAWA z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020, tekst jednolity, Dz. U. z 2017 r. poz. 1460, 1475
- Wytyczne w zakresie realizacji zasady partnerstwa na lata 2014-2020, 28 października 2018 r.
- ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 1303/2013

    Zmieniamy Łódzkę z Funduszami Europejskimi
www.rpo.lodzkie.pl

 Różnice między okresami programowania

- 1) Projekty współfinansowane z EFS są realizowane w ramach PO WER i RPO 2014-2020;
- 2) Inny system realizacji dla każdego programu;
- 3) Brak Generatora Wniosków Płatniczych;
- 4) Brak Generatora Wniosków Aplikacyjnych – wniosek jest w sieci;
- 5) Korzystanie z systemu teleinformatycznego;
- 6) Personel - rozliczanie, centralna Baza Personelu;
- 7) Limit godzin dla personelu 276 h;
- 8) W limit wlicza się urlopy wypoczynkowe i zwolnienia lekarskie;

    Zmieniamy Łódzkę z Funduszami Europejskimi
www.rpo.lodzkie.pl

 Różnice między okresami programowania

- 9) Beneficjent nie może zatrudniać do projektu na umowy zlecenia swoich pracowników (wyłącznie umowy o dzieło w uzasadnionych przypadkach);
- 10) Rozliczanie z efektów;
- 11) Monitoruje się wskaźniki dla produktów i różnych rodzajów rezultatów;
- 12) Zasada Konkurencyjności dotyczy również jednostek stosujących PZP w opisanych w Wytycznych przypadkach;
- 13) Inny okres przechowywania dokumentów;
- 14) Obowiązuje szereg nowych wytycznych;

    Zmieniamy Łódzkę z Funduszami Europejskimi
www.rpo.lodzkie.pl

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Różnice między okresami programowania

- 15) Inna definicja *cross-financingu*;
- 16) Wyodrębnienie limitu na środki trwałe w projektach EFS;
- 17) Inny zakres i limity kosztów pośrednich;
- 18) Brak zadania Zarządzanie projektem;
- 19) Rozliczenia ryczałtowe do 100.000 euro wartości wkładu publicznego;
- 20) Zmiany w kwalifikowalności VAT;
- 21) Inna definicja kompetencji;
- 22) Wprowadzono ramy wykonania;

Różnice między okresami programowania

- 23) Zmieniono kryteria w standardzie minimum równości szans K i M;
- 24) Standard minimum jest punktowany;
- 25) Jest możliwość wprowadzenia racjonalnych usprawnień;
- 26) We wniosku o dofinansowanie z EFS obowiązkowo musi się znaleźć zapis o dostępności dla osób z niepełnosprawnościami;
- 27) Pobiera się inne dane od uczestników projektu;

Różnice między okresami programowania

- 28) Ocenia się potencjał społeczny;
- 29) Ocenia się potencjał techniczny, lecz w kontekście zaangażowania w projekcie;
- 30) Podaje się potencjał kadrowy ze szczegółami;
- 31) Inna definicja dochodu;
- 32) Inne?

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

 Wymagania formalne odnośnie zawiązywania partnerstwa

W zakresie wymagań dotyczących partnerstwa wnioskodawca zobowiązany jest stosować zapisy art. 33 ustawy wdrożeniowej.

Utworzenie lub zainicjowanie partnerstwa musi nastąpić przed złożeniem wniosku o dofinansowanie albo przed rozpoczęciem realizacji projektu, o ile data ta jest wcześniejsza od daty złożenia wniosku o dofinansowanie.

 Wymagania formalne odnośnie zawiązywania partnerstwa

Nie jest to jednak równoznaczne z wymogiem zawarcia porozumienia albo umowy o partnerstwie między wnioskodawcą a partnerami przed złożeniem wniosku o dofinansowanie albo przed rozpoczęciem realizacji projektu, o ile data ta jest wcześniejsza od daty złożenia wniosku o dofinansowanie.

Wszyscy partnerzy muszą być jednak z osobna wskazani we wniosku.

 Wymagania formalne odnośnie zawiązywania partnerstwa

Beneficjent projektu, będący stroną umowy o dofinansowanie, pełni rolę partnera wiodącego.

Niezależnie od podziału zadań i obowiązków w ramach partnerstwa odpowiedzialność za prawidłową realizację projektu ponosi beneficjent (partner wiodący), jako strona umowy o dofinansowanie.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Wymagania formalne odnośnie zawiązywania partnerstwa

Partner jest zaangażowany w realizację całego projektu, co oznacza, że uczestniczy również w przygotowaniu wniosku o dofinansowanie i zarządzaniu projektem, przy czym partner może uczestniczyć w realizacji tylko części zadań w projekcie.

Fundusze Europejskie Program Regionalny promuje Łódzkie Unia Europejska Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne Zmieniamy Łódzkę z Funduszami Europejskimi www.rpo.lodzkie.pl

Wymagania formalne odnośnie zawiązywania partnerstwa

Celem projektu partnerskiego powinno być osiągnięcie znacznej wartości dodanej poprzez podział realizacji zadań między podmioty o różnorodnej specyfice, wypracowanie wspólnych rozwiązań.

Podział zadań w ramach partnerstwa powinien zostać dokonany w taki sposób, aby uwzględnił potencjał każdego z partnerów oraz partnera wiodącego.

Fundusze Europejskie Program Regionalny promuje Łódzkie Unia Europejska Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne Zmieniamy Łódzkę z Funduszami Europejskimi www.rpo.lodzkie.pl

Wymagania formalne odnośnie zawiązywania partnerstwa

Udział partnerów (wniesienie zasobów ludzkich, organizacyjnych, technicznych lub finansowych) musi być adekwatny do celów projektu.

Fundusze Europejskie Program Regionalny promuje Łódzkie Unia Europejska Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne Zmieniamy Łódzkę z Funduszami Europejskimi www.rpo.lodzkie.pl

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Wymagania formalne odnośnie zawiązywania partnerstwa

Partnerstwo nie może zostać zawarte pomiędzy podmiotami powiązanymi, które pozostają w jednym z poniższych związków (Załącznik I rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu):

- przedsiębiorstwo ma większość praw głosu w innym przedsiębiorstwie w roli udziałowca/akcjonariusza lub członka;

Wymagania formalne odnośnie zawiązywania partnerstwa

Partnerstwo nie może zostać zawarte pomiędzy podmiotami powiązanymi, które pozostają w jednym z poniższych związków:

- przedsiębiorstwo ma prawo wyznaczyć lub odwołać większość członków organu administracyjnego, zarządzającego lub nadzorczego innego przedsiębiorstwa;
- przedsiębiorstwo ma prawo wywierać dominujący wpływ na inne przedsiębiorstwo na podstawie umowy zawartej z tym przedsiębiorstwem lub postanowień w jego statucie lub umowie spółki;

Wymagania formalne odnośnie zawiązywania partnerstwa

Partnerstwo nie może zostać zawarte pomiędzy podmiotami powiązanymi, które pozostają w jednym z poniższych związków:

- przedsiębiorstwo będące udziałowcem/akcjonariuszem lub członkiem innego przedsiębiorstwa kontroluje samodzielnie, na mocy umowy z innymi udziałowcami/akcjonariuszami lub członkami tego przedsiębiorstwa, większość praw głosu udziałowców/akcjonariuszy lub członków w tym przedsiębiorstwie.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Wymagania formalne odnośnie zawiązywania partnerstwa

W szczególności niedopuszczalna jest sytuacja polegająca na zawarciu partnerstwa przez podmiot z własną jednostką organizacyjną.

- Idea partnerstwa nie dopuszcza możliwości zlecenia zadań pomiędzy podmiotami partnerstwa, w tym kierowania zapytań ofertowych do pozostałych podmiotów partnerstwa podczas udzielania zamówień publicznych w ramach projektu, a także wzajemnego angażowania, jako personel projektu pracowników partnera wiodącego lub partnera.

Fundusze Europejskie Program Regionalny | Unia Europejska Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne | Zmieniamy Łódzkie z Funduszami Europejskimi www.rpo.lodzkie.pl

Specyfika sektorów a partnerstwo międzysektorowe

Zasadę partnerstwa w kontekście funduszy strukturalnych postrzegano jako współpracę układu europejskiego, krajowego, regionalnego i lokalnego (wertykalna) oraz z partnerami gospodarczymi i społecznymi (horyzontalna).

Partnerstwo wertykalne
UE – Polska; programy operacyjne są przygotowywane przez dany kraj i negocjowane z UE po partnersku, a następnie finansowane po partnersku tj. część środków pochodzi z Funduszy Strukturalnych UE a część z krajowych.

Fundusze Europejskie Program Regionalny | Unia Europejska Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne | Zmieniamy Łódzkie z Funduszami Europejskimi www.rpo.lodzkie.pl

Specyfika sektorów a partnerstwo międzysektorowe

Partnerstwo wertykalne

- Kraj - województwa** – Rząd nie może samodzielnie decydować na co wydać środki unijne – dokumenty programowe są opiniowane przez województwa w drodze partnerskiej współpracy.
- Województwo** – partnerzy w regionie - samorząd wojewódzki przygotowuje regionalne programy operacyjne we współpracy z samorządami lokalnymi szczebla powiatu i gminy.

Fundusze Europejskie Program Regionalny | Unia Europejska Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne | Zmieniamy Łódzkie z Funduszami Europejskimi www.rpo.lodzkie.pl

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Specyfika sektorów a partnerstwo międzysektorowe

Partnerstwa lokalne międzysektorowe: np. na rzecz zatrudnienia złożone z samorządów lokalnych, organizacji pozarządowych, pracodawców, uczelni .

np. **Partnerstwo Lubuskiego Trójmieścia Zielona Góra – Nowa Sól – Sulechów** – jedno z pierwszych w województwie lubuskim, ma umowę, Komitet Sterujący, Zarząd, Biuro, personel, programy, działania, zrealizowane wspólne projekty m.in. w zakresie badań trendów na rynku pracy, potrzeb przedsiębiorców, wsparcia osób z niepełnosprawnościami.

Specyfika sektorów a partnerstwo międzysektorowe

Partnerstwa publiczno-prywatne: na podstawie ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz. U. z 2009 r. Nr 19, poz. 100), partnerzy wybrani zgodnie z PZP i/lub przepisami o koncesjach na roboty budowlane i usługi np. spalarnie w Łodzi i Poznaniu mają tę formułę, ponadto projekty typu P & R we Wrocławiu i Poznaniu, część z nich to projekty hybrydowe tj. takie w których występuje montaż finansowy krajowych środków publicznych, środków prywatnych oraz środków europejskich.

Specyfika sektorów a partnerstwo międzysektorowe

Partnerstwa publiczno-społeczne: współpraca jednostek sektora finansów publicznych z organizacjami pozarządowymi, liderami lokalnymi (inicjatywy oddolne, inicjatywy lokalne); częściowo są unormowane *Ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*, wytycznymi dla projektów partnerskich w ramach różnych programów operacyjnych.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Specyfika sektorów a partnerstwo międzysektorowe

- Partnerstwa publiczno-publiczne:** np. współpraca gmin w ramach stowarzyszeń, porozumień, związków celowych; uregulowana m.in. przepisami o samorządach różnych szczebli.
- Partnerstwa prywatno-prywatne:** w tym klastry firm działających w jakimś obszarze np. transportu lotniczego (Wielkopolska).
- Partnerstwa społeczne:** np. krajowe i międzynarodowe sieci organizacji pozarządowych wspierane m.in. w ramach programów unijnych.

Korzyści płynące z partnerstwa

- Większe możliwości wygospodarowania wkładu własnego (suma wkładów partnerów);
- Wyższy potencjał instytucjonalny i doświadczenie uczestniczących podmiotów (suma potencjału i doświadczenia partnerów);
- Lepsze rozpoznanie potrzeb i problemów do rozwiązania, trafniejsze cele;
- Szerszy zasięg oddziaływania;
- Lepsze zaspokojenie potrzeb różnych grup społecznych;

Korzyści płynące z partnerstwa

- Proces uczenia się zarządzania projektem obejmuje więcej podmiotów danej społeczności – szansa na większą liczbę projektów w przyszłości;
- Skuteczniejsza promocja i upowszechnianie projektu;
- Łatwiej wspólnie utrzymać rezultaty projektu;
- Rozwój społeczności lokalnej zgodny ze strategiami;
- Spójność i koordynacja działań współfinansowanych z funduszy unijnych na danym terenie;
- Można zrealizować więcej i lepiej w tym samym okresie;

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Korzyści płynące z partnerstwa

- Działania nie będą się powielać, co uchroni przed marnotrawstwem środków
- Zamiast konkurować o środki np. z organizacjami pozarządowymi ze swojego terenu i przegrać z partnerstwem z sąsiedniego, zdobywać wspólnie dofinansowanie
- Legitymizacja pomysłów władzy lokalnej
- JAKIE INNE KORZYSCI PAŃSTWO DOSTRZEGAJĄ?**

Fundusze Europejskie Program Regionalny | promuje Łódzkie | Unia Europejska Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne | Zmieniamy Łódzkie z Funduszami Europejskimi www.rpo.lodzkie.pl

Różnice Partner a Wykonawca

PARTNER	WYKONAWCA
Bierze udział w przygotowaniu projektu	Nie bierze udziału w przygotowaniu projektu
Działanie nastawione na realizację celu	Działanie nastawione na zysk
Otrzymuje środki zgodnie z umową partnerską	Konkuruje o środki np. w przetargu
Wnosi swój wkład	Nie wnosi wkładu
Może otrzymywać środki co miesiąc za poniesione wydatki	Otrzymuje zapłatę po wykonaniu umowy
Nie może wystawić faktury na projekt	Wystawia fakturę na projekt
Nie osiąga zysku z realizacji projektu	Faktura zawiera w sobie zysk dla Wykonawcy

Fundusze Europejskie Program Regionalny | promuje Łódzkie | Unia Europejska Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne | Zmieniamy Łódzkie z Funduszami Europejskimi www.rpo.lodzkie.pl

STUDIUM PRZYPADKU

Projekt : Powiatowa ścieżka reintegracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych
Łużycka Wyższa Szkoła Humanistyczna im. Jana Benedykta Solfy w Żarach – lider, badania, aktywizacja zawodowa;
MM Global Consulting sp.z o.o. – kierownictwo merytoryczne, wsparcie przy wdrażaniu międzysektorowych działań;
Powiatowy Urząd Pracy w Żaganiu – aktywizacja zawodowa;
Stowarzyszenie Pegaz – instytucja szkoleniowa, kursy zawodowe, integracja społeczna;
OPS w Żaganiu – aktywizacja społeczna ;
PCPR w Żaganiu – aktywizacja społeczna.

Fundusze Europejskie Program Regionalny | promuje Łódzkie | Unia Europejska Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne | Zmieniamy Łódzkie z Funduszami Europejskimi www.rpo.lodzkie.pl

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

STUDIUM PRZYPADKU

TŁO
Badania przeprowadzone przez Lidera we współpracy z partnerami wykazały potrzebę zacieśnienia współpracy międzysektorowej w celu efektywniejszej i pełniejszej reintegracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.

Przeprowadzono badania ankietowe metodą spisu powszechnego w całym powiecie żagańskim.

Efektom było pozyskanie danych od grupy docelowej oraz jej najbliższego otoczenia

Fundusze Europejskie Program Regionalny | promuje tódzkie | Unia Europejska Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne | Zmieniamy Łódzkie z Funduszami Europejskimi www.rpo.lodzkie.pl

STUDIUM PRZYPADKU

Działania odrębne (przed projektem)

ON

Fundusze Europejskie Program Regionalny | promuje tódzkie | Unia Europejska Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne | Zmieniamy Łódzkie z Funduszami Europejskimi www.rpo.lodzkie.pl

STUDIUM PRZYPADKU

Działania wspólne (po zastosowaniu działań projektowych)

ON

Fundusze Europejskie Program Regionalny | promuje tódzkie | Unia Europejska Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne | Zmieniamy Łódzkie z Funduszami Europejskimi www.rpo.lodzkie.pl

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

 STUDIUM PRZYPADKU

Celem projektu było dopasowanie ścieżki reintegracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych do ich potrzeb poprzez stworzenie nowych i udoskonalenie metod i narzędzi.

Okres realizacji: 01.12.2012 r. – 30.09.2015 r.
Budżet: 2.787.258 PLN

Grupy docelowe: 175 osób z niepełnosprawnościami z terenu powiatu żagańskiego, 75 przedstawicieli i pracowników przedsiębiorstw, 220 pracowników ops, pcp, pup z województwa lubuskiego, 35 przedstawicieli III sektora.

 STUDIUM PRZYPADKU

Innowacyjność modelu polega głównie na: Powiązaniu działań jednostek organizacyjnych w zakresie wsparcia osób niepełnosprawnych: ośrodków pomocy społecznej, powiatowego urzędu pracy, powiatowego centrum pomocy rodzinie w jeden system oparty o program komputerowy ORION ze wspólną bazą danych. Model ten zapewnia efektywniejszą pracę tych instytucji eliminując dublowanie czynności i wsparcia. Jednocześnie wplata w ścieżkę współpracę z sektorem społecznym i prywatnym, które współtworzą system aktywizacji

 STUDIUM PRZYPADKU

COACH
Osoby niepełnosprawne uczestniczące w projekcie korzystały z wypracowanych metod wsparcia przy pomocy „coacha” - przeszkolonego pracownika OPS, PUP lub PCPR.
Zadaniem „coacha” jest prowadzenie Osoby Niepełnosprawnej po indywidualnej ścieżce reintegracji. Pracownik swoje zadania wykonuje w Programie Orion. Posiada również umiejętność motywowania klienta do podejmowania kolejnych kroków.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

STUDIUM PRZYPADKU

PORTFOLIO

Oprócz standardowego CV, uczestnik Drogi Oriona mógł wypracować wspólnie z coachem Portfolio wzorowane na dokumentach holenderskich stosowanych w ramach metody VPL (Value of Prior Learning).

Zawierało ono informacje oraz dowody dotyczące kompetencji społecznych, metodycznych, specjalistycznych i indywidualnych, które mogą być przydatne w miejscu pracy a zostały zdobyte w sposób nieformalny.

STUDIUM PRZYPADKU

MIĘDZYSEKTOROWE GRUPY WSPARCIA (MGW)

W spotkaniach MGW uczestniczyli przedstawiciele instytucji PUP, OWES, PCPR, Rady Miasta a także stowarzyszeń, pracodawców z terenu województwa lubuskiego oraz osoby niepełnosprawne, które współtworzyły programy spotkań. Spotkania te miały charakter niesformalizowany, co przyczyniło się do nawiązania więzi ze środowiskiem zewnętrznym przydatnych do aktywizacji społecznej i zawodowej.

STUDIUM PRZYPADKU

Biznes Przyjazny Osobom Niepełnosprawnym

W ramach międzysektorowej współpracy odbyły się Targi Lokalnych Produktów i Usług - zaprezentowało się 21 przedsiębiorców z powiatu żagańskiego. Najważniejszy element - przygotowanie niepełnosprawnych uczestników projektu do pełnienia roli ambasadorów lokalnych marek. Współorganizując wydarzenie zadali kłam stereotypowi osoby niepełnosprawnej, która prezentuje postawę roszczeniową.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

STUDIUM PRZYPADKU

Biznes Przyjazny Osobom Niepełnosprawnym
Targi odwiedziło ponad 400 osób, media, przedstawiciele władz lokalnych i regionalnych, które objęły przedsięwzięcie patronatem, co dodatkowo wpłynęło na podniesienie poziomu samooceny uczestników.

Niepełnosprawni obsługiwali stoiska, organizowali poczęstunek dla wystawców i gości, pilnowali porządku, prowadzili konferansjerkę i występowali na scenie Zagańskiego Pałacu Kultury.

STUDIUM PRZYPADKU
Korzyści z projektu

Dla przedsiębiorców:

- Promocja logotypów firm podczas Targów Lokalnych Produktów i Usług,
- Nawiązanie nowych kontaktów,
- Zmiana postrzegania osób z dysfunkcjami – zwiększenie otwartości na osoby niepełnosprawne jako potencjalnych pracowników, co jest bardzo pomocne w przyszłej rekrutacji.

STUDIUM PRZYPADKU
Korzyści z projektu

Dla organizacji pozarządowych:

- Realizacja celów statutowych,
- Pozyskane informacji o możliwościach finansowania podobnych działań po zakończeniu projektu,
- Nawiązanie nowych kontaktów umożliwiających pozyskanie nowych sympatyków, partnerów i sponsorów.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

STUDIUM PRZYPADKU
Korzyści z projektu

Dla osób z niepełnosprawnościami:

- Przewycięzenie lęków,
- Poprawa umiejętności pracy w grupie,
- Nabycie nowych kwalifikacji,
- Zdobyć pracę.

Fundusze Europejskie Program Regionalny promuje Łódzkie Unia Europejska Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne Zmieniamy Łódzkę z Funduszami Europejskimi www.rpo.lodzkie.pl

STUDIUM PRZYPADKU
Korzyści z projektu

Dla osób z niepełnosprawnościami:

- Podniesienie poziomu samooceny,
- Wzmocnienie wiary we własne siły,
- Zmotywowanie do aktywności,
- Poznanie lokalnych firm i produktów,
- Możliwość nawiązania nowych kontaktów,
- Poznanie pracodawców i nawiązanie z nimi współpracy,
- Zdobyć nowego doświadczenia, wiedzy, umiejętności,
- Odkrycie w sobie nowych talentów,

Fundusze Europejskie Program Regionalny promuje Łódzkie Unia Europejska Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne Zmieniamy Łódzkę z Funduszami Europejskimi www.rpo.lodzkie.pl

STUDIUM PRZYPADKU

Dwie debaty: „Aktualne narzędzia i metody wsparcia reintegracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych - wady i zalety” oraz „Dobre praktyki aktywizacji osób niepełnosprawnych. Obecni w życiu – obecni w pracy”.

Wizyty studyjne u pracodawców pod hasłem „Biznes przyjazny osobom niepełnosprawnym”, które pomogły ograniczyć lęk przed nowym środowiskiem pracy a pracodawcom wsluchać się w potrzeby osób z niepełnosprawnościami.

Kursy zawodowe i pośrednictwo pracy.

Fundusze Europejskie Program Regionalny promuje Łódzkie Unia Europejska Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne Zmieniamy Łódzkę z Funduszami Europejskimi www.rpo.lodzkie.pl

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Jednostki sektora finansów publicznych – sposób wyboru partnera

Zgodnie z art. 33 ustawy, wnioskodawca, który jest jednostką sektora finansów publicznych w rozumieniu przepisów o finansach publicznych **dokonyje wyboru partnerów spoza sektora finansów publicznych** z zachowaniem zasady przejrzystości i równego traktowania podmiotów.

W szczególności jest zobowiązany do:

- ogłoszenia otwartego naboru partnerów na swojej stronie internetowej wraz ze wskazaniem **co najmniej 21-dniowego terminu na zgłaszanie się partnerów**.

Jednostki sektora finansów publicznych – sposób wyboru partnera

W szczególności jest zobowiązany do:

- uwzględnienia przy wyborze partnerów:
 - **zgodności działania potencjalnego partnera z celami partnerstwa,**
 - **deklarowanego wkładu** potencjalnego partnera w realizację celu partnerstwa,
 - **doświadczenia** w realizacji projektów o podobnym charakterze,
- podania do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej informacji o podmiotach wybranych do pełnienia funkcji partnera.

Umowa partnerska

Pisemna umowa o partnerstwie lub porozumienie zawarte pomiędzy wnioskodawcą a partnerem/partnerami określa w szczególności:

- przedmiot porozumienia albo umowy,
- prawa i obowiązki stron,
- zakres i formę udziału poszczególnych partnerów w projekcie,
- partnera wiodącego uprawnionego do reprezentowania pozostałych partnerów projektu.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Umowa partnerska

- sposób przekazywania dofinansowania na pokrycie kosztów ponoszonych przez poszczególnych partnerów projektu, umożliwiający określenie kwoty dofinansowania udzielonego każdemu z partnerów,
- sposób postępowania w przypadku naruszenia lub niewywiązywania się stron z porozumienia lub umowy,
- sposób egzekwowania przez wnioskodawcę od partnerów projektu skutków wynikających z zastosowania reguły proporcjonalności z powodu nieosiągnięcia założeń projektu z winy partnera.

Umowa partnerska – wymagane zapisy

Odpowiedzialność Partnerów
Strony umowy ponoszą odpowiedzialność za prawidłową realizację Projektu, w zakresie przypisanych im zadań, w tym za osiągnięcie zadeklarowanych w zatwierdzonym Wniosku wskaźników produktu oraz rezultatu.
Partner Wiodący ponosi pełną odpowiedzialność za prawidłową realizację Umowy o dofinansowanie Projektu, którą zawiera z Instytucją Pośredniczącą, w tym za poprawność rozliczeń finansowych, nawet w sytuacji, gdy przekazuje Partnerom odpowiednią część dofinansowania na pokrycie ich wydatków.

Umowa partnerska – obowiązki lidera

- realizacja Projektu zgodnie z zapisami zatwierzonego Wniosku;
- przestrzeganie postanowień Umowy o dofinansowanie Projektu;
- aktywne uczestnictwo i współpraca w działaniach partnerstwa mających na celu realizację Projektu,
- reprezentowanie Partnerów przed IP w procesie ubiegania się o dofinansowanie Projektu, a po zawarciu Umowy o dofinansowanie, reprezentowanie Partnerów w trakcie realizacji Projektu;

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Umowa partnerska – obowiązki Lidera

- zapewnianie sprawnego systemu przepływu informacji i komunikacji pomiędzy Stronami oraz IP;
- zapewnianie udziału Partnerów w podejmowaniu decyzji i realizacji zadań,
- wspieranie Partnerów w realizacji powierzonych zadań;
- informowanie Grupy Sterującej o planowanych zmianach w zadaniach realizowanych w ramach Projektu;
- informowanie IP o problemach w realizacji Projektu
- koordynowanie (w tym monitorowania i nadzorowania) prawidłowości działań Partnerów przy realizacji zadań,

Umowa partnerska – obowiązki Lidera

- koordynowanie działań partnerstwa na rzecz upowszechniania informacji o partnerstwie i jego celach;
- gromadzenie informacji o uczestnikach projektu i przekazywania ich do IP;
- zapewnianie prawidłowości operacji finansowych, w szczególności poprzez wdrażanie systemu zarządzania i kontroli finansowej Projektu;
- przedkładanie wniosków o płatność do IP za pośrednictwem systemu teleinformatycznego SL2014 w celu rozliczenia wydatków w Projekcie oraz otrzymania środków na dofinansowanie zadań realizowanych w ramach Projektu;

Umowa partnerska – obowiązki Lidera

- pozyskiwanie, gromadzenie i archiwizacja dokumentacji związanej z realizacją zadań partnerstwa;
- wykorzystanie środków trwałych nabytych w ramach Projektu po zakończeniu jego realizacji na działalność statutową lub przekazania ich nieodpłatnie podmiotowi nie działającemu dla zysku;
- zawarcie z Partnerami odrębnych umów przeniesienia autorskich praw majątkowych do utworów wytworzonych w ramach Projektu, z jednoczesnym udzieleniem licencji na rzecz Partnerów na korzystanie z ww. utworów.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Umowa partnerska – obowiązki Partnerów

- realizacja Projektu zgodnie z zapisami Wniosku;
- aktywne uczestnictwo i współpracy w działaniach partnerstwa mających na celu realizację Projektu,
- stosowanie przyjętego systemu przepływu informacji i komunikacji między Stronami umowy;
- informowanie Grupy Sterującej o planowanych zmianach w zadaniach realizowanych w ramach Projektu;
- informowanie Grupy Sterującej o przeszkodach przy realizacji zadań, w tym o ryzyku zaprzestania realizacji zadań;

Umowa partnerska – obowiązki Partnerów

- udzielanie na wniosek Grupy Sterującej informacji i wyjaśnień co do zadań realizowanych w ramach Projektu, w terminie i formie umożliwiającej Partnerowi Wiodącemu wywiązanie się z jego obowiązków informacyjnych względem IP;
- gromadzenie informacji o uczestnikach projektu i przekazywanie ich Partnerowi Wiodącemu;
- informowanie uczestników projektu o pochodzeniu środków przeznaczonych na realizację zadań powierzonych na mocy umowy;
- oznaczanie materiałów promocyjnych, edukacyjnych, informacyjnych i szkoleniowych związanych z realizacją zadań

Umowa partnerska – obowiązki Partnerów

- wykorzystanie materiałów informacyjnych i wzorów dokumentów przekazanych przez Partnera Wiodącego;
- prowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej wydatków Projektu w sposób przejrzysty, tak aby możliwa była identyfikacja poszczególnych operacji związanych z Projektem;
- otwarcie *wyodrębnionego* rachunku bankowego na środki otrzymane w formie zaliczki w ramach Projektu oraz informowania o wszelkich zmianach numerów rachunków w trakcie realizacji zadań;
- przedstawianie Partnerowi Wiodącemu informacji finansowych i sprawozdawczych w terminach i formie umożliwiającej przygotowanie wniosków o płatność;

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Umowa partnerska – obowiązki Partnerów

- wydatkowanie środków zgodnie ze wskazanymi w Wytocznych w zakresie kwalifikowalności wydatków, przepisami dotyczącymi udzielania zamówień;
- stosowania aspektów społecznych przy udzielaniu zamówień z zastosowaniem ustawy Pzp albo zasady konkurencyjności, których przedmiotem są:.....
- poddanie się kontroli w zakresie prawidłowej realizacji zadań
- współpraca z Partnerem wiodącym przy podejmowaniu działań naprawczych lub przy wskazaniu sposobu wykorzystania rekomendacji, wynikających z informacji pokontrolnej

Fundusze Europejskie Program Regionalny promuje Łódzkie Unia Europejska Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne Zmieniamy Łódzkie z Funduszami Europejskimi www.rpo.lodzkie.pl

Umowa partnerska

Partner Wiodący i Partnerzy zgodnie postanawiają że:

- 1) nie jest dopuszczalne zlecenie usług merytorycznych pomiędzy podmiotami partnerstwa, w tym kierowanie zapytań ofertowych do pozostałych podmiotów partnerstwa podczas udzielania zamówień w ramach Projektu, a także angażowanie jako personelu projektu pracowników partnerów przez Partnera Wiodącego i odwrotnie;
- 2) nie jest dopuszczalne wzajemne zlecenie zakupu towarów lub usług pomiędzy podmiotami partnerstwa;

Fundusze Europejskie Program Regionalny promuje Łódzkie Unia Europejska Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne Zmieniamy Łódzkie z Funduszami Europejskimi www.rpo.lodzkie.pl

Organizacja wewnętrzna partnerstwa

Należy opisać przyjęte w ramach partnerstwa rozwiązania dotyczące organizacji wewnętrznej partnerstwa tj.:

- informacje dotyczące struktury organizacyjnej w ramach Projektu,
- informacje na temat Grupy Sterującej (nazwa, skład, rola i zadania, sposób komunikacji, częstotliwość spotkań, sposób podejmowania decyzji, sposób dokumentowania posiedzeń i podejmowanych decyzji)
- postanowienia dodatkowe, w przypadku partnerstw wprowadzających dodatkowe rozwiązania w zakresie organizacji wewnętrznej partnerstwa, np. dodatkowe ciało doradcze lub rola i zadania Sekretariatu

Fundusze Europejskie Program Regionalny promuje Łódzkie Unia Europejska Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne Zmieniamy Łódzkie z Funduszami Europejskimi www.rpo.lodzkie.pl

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Finanse partnerstwa

- Beneficjent (partner wiodący) może przekazywać środki partnerom na finansowanie ponoszonych przez nich kosztów.
- Koszty te wynikają z wykonania zadań określonych we wniosku.
- Realizacja ww. zadań nie oznacza świadczenia usług na rzecz beneficjenta (partnera wiodącego).

Fundusze Europejskie Program Regionalny | promuje łódzkie | Unia Europejska Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne | Zmieniamy Łódzkę z Funduszami Europejskimi www.rpo.lodzkie.pl

Rozliczanie projektów

Wszystkie płatności dokonywane w związku z realizacją projektu pomiędzy beneficjentem (partner wiodący) a partnerami dokonywane są za pośrednictwem wskazanego w umowie o dofinansowanie rachunku bankowego beneficjenta (partnera wiodącego).

Fundusze Europejskie Program Regionalny | promuje łódzkie | Unia Europejska Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne | Zmieniamy Łódzkę z Funduszami Europejskimi www.rpo.lodzkie.pl

Rozliczanie projektów

W przypadku projektów partnerskich partnerzy projektu przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu deklarują, czy będą rozliczać projekt w formule partnerskiej.

Przyjęcie tej formuły rozliczania projektu wiąże się (w szczególności) z koniecznością składania za pomocą systemu SL2014 częściowych wniosków o płatność przez wszystkich partnerów ponoszących wydatki w projekcie.

Fundusze Europejskie Program Regionalny | promuje łódzkie | Unia Europejska Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne | Zmieniamy Łódzkę z Funduszami Europejskimi www.rpo.lodzkie.pl

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Rozliczanie projektów

przekazanie kolejnych transz środków, następuje w przypadku łącznego spełnienia poniższych warunków:

- złożenie Partnerowi Wiodącemu przez Partnerów częściowych wniosków o płatność w systemie teleinformatycznym SL2014 w zakresie realizowanych przez siebie zadań oraz złożenie do Partnera Wiodącego zestawienia zawierającego dane z faktur lub dokumentów księgowych o równoważnej wartości dowodowej, dotyczących wydatków objętych przekazanymi częściowymi wnioskami o płatność, w terminie do ... dni roboczych od zakończenia poszczególnych okresów rozliczeniowych,

Fundusze Europejskie Program Regionalny promuje Łódzkie Unia Europejska Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne Zmieniamy Łódzkie z Funduszami Europejskimi www.rpo.lodzkie.pl

Rozliczanie projektów

przekazanie kolejnych transz środków, następuje w przypadku łącznego spełnienia poniższych warunków:

- złożenie informacji o wszystkich uczestnikach zadania/zadań realizowanego/nych przez Partnerów;
- zatwierdzenie częściowych wniosków o płatność przez Partnera Wiodącego, po uprzedniej weryfikacji zasadności, racjonalności i zgodności z aktualnym budżetem Projektu wydatków przedłożonych do rozliczenia przez Partnerów;
- dostępność środków na wyodrębnionym rachunku bankowym Partnera Wiodącego.

Fundusze Europejskie Program Regionalny promuje Łódzkie Unia Europejska Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne Zmieniamy Łódzkie z Funduszami Europejskimi www.rpo.lodzkie.pl

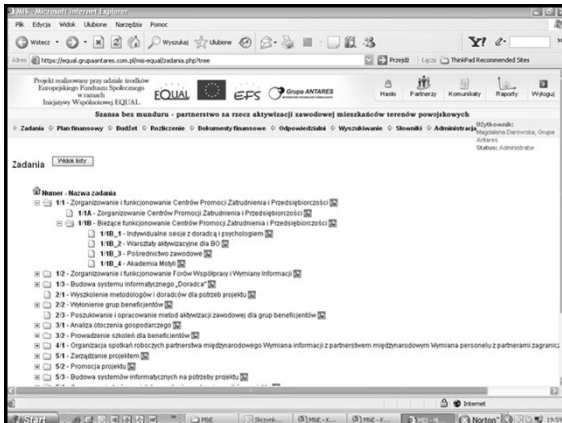
Pozostałe wewnętrzne procedury

1. Ustalenie sposobu komunikacji np. wykorzystanie chmury komputerowej;
2. Opracowanie formularzy, raportów, ankiet o jednolitej treści;
3. Przygotowanie szaty graficznej – trzeba ustalić czyje logotypy będą umieszczane na dokumentach np. obowiązkowe, lidera i partnera, który realizuje zadanie;
4. Przygotowanie jednolitego zestawu materiałów dla uczestników;
5. Wspólne przygotowanie informacji do upowszechnienia na stronach www, dla mediów.

Fundusze Europejskie Program Regionalny promuje Łódzkie Unia Europejska Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne Zmieniamy Łódzkie z Funduszami Europejskimi www.rpo.lodzkie.pl

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Tworzenie wniosku o dofinansowanie

Omówienie wniosku o dofinansowanie w kontekście projektów partnerskich

Projekt „Mentoring”

<http://fundaciap.org.pl/programy/edukacja-i-rynek-pracy/mentoring>

PI-PWP mentoring - innowacyjna metoda aktywizacji
Mentoring - innowacyjna metoda aktywizacji to projekt innowacyjny z komponentem współpracy ponadnarodowej, którego celem było zaadaptowanie i wdrożenie nowatorskiego narzędzia mentoringu, opartego na doświadczeniach partnerów niemieckich, który przeznaczony jest dla instytucji rynku pracy z lubuskiego i który służy aktywizacji zawodowej osób do 25 roku życia.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

 Projekt „Mentoring”

Wnioskodawca: Fundacja na rzecz Collegium Polonicum w Słubicach
Partner ponadnarodowy: Deutsche Angestellten Akademie
Partnerstwo trójsektorowe:
 Powiatowy Urząd Pracy (sektor publiczny)
 Przedsiębiorstwo -Handlowe „IRMEK” (sektor prywatny)
 Organizacja Pracodawców Ziemi Lubuskiej (sektor pozarządowy)

    Zmieniamy Łódzkę z Funduszami Europejskimi www.rpo.lodzkie.pl

 Projekt „Mentoring”

Cel główny: Zaadoptowanie i wdrożenie innowacyjnego narzędzia mentoringu, opartego na doświadczeniach partnera niemieckiego, który przeznaczony będzie dla instytucji rynku pracy z lubuskiego i który służyć będzie w przyszłości aktywizacji zawodowej osób do 25 roku życia.

Grupa odbiorców: osoby bezrobotne do 25 roku życia

Grupa użytkowników: urzędy pracy oraz instytucje rynku pracy

    Zmieniamy Łódzkę z Funduszami Europejskimi www.rpo.lodzkie.pl

 Projekt „Mentoring”

Mentoring to pojęcie używane współcześnie w odniesieniu do metody rozwoju personalnego, w której uczestniczą 2 osoby – mentor i jego podopieczny.

Warunkami do zaistnienia dobrej relacji mentoringowej są:

- kontrakt mentora z uczniem określający zasady ich współpracy, który sami wypracowują,
- dobrowolność i brak przymusu,
- świadomość celu,
- partnerstwo i brak podległości (mentor nie może być przełożonym podopiecznego),

    Zmieniamy Łódzkę z Funduszami Europejskimi www.rpo.lodzkie.pl

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Projekt „Mentoring”

Warunkami do zaistnienia dobrej relacji mentoringowej są (cd):

- swoboda i jasno wytyczone granice,
- regularność spotkań,
- określone tematy spotkań
- otwarta komunikacja oparta na empatii i rzetelnej informacji zwrotnej,

Projekt „Mentoring”

Warunkami do zaistnienia dobrej relacji mentoringowej są (cd):

- zachowanie tajemnicy w relacji,
- długofalowość (od 6 do kilkunastu miesięcy współpracy),
- dobrze dobrana para mentor – podopieczny (zbieżność życiorysów, charakterów, uzupełnianie się pewnych cech osobowości).

Projekt „Mentoring”

Wbrew powszechnemu rozumieniu roli mentora, jego **wiek nie gra roli**.
MENTOR - osoba z osiągnięciami, sukcesami, z silną, wypracowaną pozycją w środowisku, społeczności oraz na rynku pracy. Chętnie przekazuje wiedzę i doradza w sposób empatyczny.
Mentor nie jest ideałem – potrafi dostrzegać i otwarcie mówić o swoich błędach, a dystans do siebie i świata pomaga mu w obiektywnym spojrzeniu na podopiecznego.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Projekt „Mentoring”

Podopieczny jest choć w minimalnym stopniu zmotywowany do samodoskonalenia i świadomy wyzwań. Postawy poszukujące i wąpiące, brak wiary w siebie to dobra sytuacja wyjściowa do relacji mentoringowej.

„Prymusi” nie potrzebują mentorów, ponieważ radzą sobie bez nich.

Mentora potrzebuje osobowość rokująca i z odrobiną motywacji do zmiany.

Projekt „Mentoring”

Narzędzie mentoringu jest dobrze znane i rozpowszechnione w kręgach biznesowych.

Coraz częściej bywa stosowane w kontekście rozwiązywania problemów społecznych.

Może być pomocne w pracy z grupami zagrożonymi wykluczeniem społecznym jak bezrobotni, niepełnosprawni, emigranci lub w niwelowaniu różnic społecznych na tle płciowym.

Projekt „Mentoring”

Bez względu na sposób wdrażania i administrowania mentoring jest narzędziem jakościowym, które pozwala w bardzo indywidualny sposób odpowiadać na potrzeby grup w nim uczestniczących.

Dzięki relacji mentora z jego podopiecznym udaje się dopełnić szeroki katalog form aktywizacji o narzędzie z indywidualnym podejściem i wysoce motywujące.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

 Projekt „TRANSADAPT”

Okres realizacji: 01.02.2012 r. – 31.01.2015 r.

Projektodawca: Powiat Sulęciński, ul. Lipowa 18, 69-200 Sulęcín

Realizator projektu: Powiatowy Urząd Pracy w Sulęcínie, ul. Lipowa 18b, 69-200 Sulęcín

Partner ponadnarodowy: Deutsche Angestellten Akademie, Institut Brandenburg-Ost, BerlinerStr. 14, 15230 Frankfurt Oder

Całkowita wartość projektu: 796.438,00 PLN

    Zmieniamy Łódzkie z Funduszami Europejskimi
www.rpo.lodzkie.pl

 Projekt „TRANSADAPT”

Doświadczenia instytucji szkoleniowej DAAz Frankfurtu nad Odrą pokazały, iż u osób dotkniętych długotrwałym bezrobociem konieczna jest zmiana metod szkoleniowych.

Od około 5 lat wspólnie z Jobcenter we Frankfurcie i innymi partnerami sieciowymi wprowadziły zmiany warunków ramowych w procesie edukacji u dorosłych.

    Zmieniamy Łódzkie z Funduszami Europejskimi
www.rpo.lodzkie.pl

 Projekt „TRANSADAPT”

Wprowadzono modularyzację etapów kształcenia:

- indywidualny tok procesu uczenia się pod opieką coacha,
- opracowanie strategii uczenia się,
- działania prozdrowotne i prewencyjne,
- sieć partnerów.

Wspólne i systemowe działania partnerów społecznych aktywizują długotrwałe bezrobotnych i jednocześnie zapobiegają tworzeniu się strukturalnego bezrobocia przechodzącego z generacji na generację.

    Zmieniamy Łódzkie z Funduszami Europejskimi
www.rpo.lodzkie.pl

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Projekt „TRANSADAPT”

PI-PWP TRANSADAPT - wyszedł naprzeciw problemowi pozostawania bez pracy osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy.

Najbardziej alarmującym faktem jest to, iż w tej grupie osób pytanych o przyszłość panuje pesymizm i stan biernego oczekiwania na zmiany.

Fundusze Europejskie Program Regionalny | promuje Łódzkie | Unia Europejska Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne | Zmieniamy Łódzkie z Funduszami Europejskimi www.rpo.lodzkie.pl

Projekt „TRANSADAPT”

Poddanie testowi innowacyjnych metod doradczych połączonych z formami tradycyjnymi wyodrębnionej grupy długotrwale bezrobotnych

I ETAP – przeszkoleni pracownicy PUP, przy mentoringu partnera niemieckiego, testowali nową metodę aktywizacji w trakcie czteromodułowych warsztatów dla osób bezrobotnych:
I PROFILING - ocena kompetencji miękkich poprzez zastosowanie metody Assessment Center,

Fundusze Europejskie Program Regionalny | promuje Łódzkie | Unia Europejska Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne | Zmieniamy Łódzkie z Funduszami Europejskimi www.rpo.lodzkie.pl

Projekt „TRANSADAPT”

II SOFT SKILLIS – weryfikacja elementarnych kompetencji socjalnych,
III HEALTH COACHING – trening zdrowego życia, odkrywanie indywidualnego potencjału,
IV WARSZTATY GENDER – zagadnienia dotyczące równouprawnienia kobiet i mężczyzn.

Fundusze Europejskie Program Regionalny | promuje Łódzkie | Unia Europejska Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne | Zmieniamy Łódzkie z Funduszami Europejskimi www.rpo.lodzkie.pl

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

 Projekt „TRANSADAPT”

II ETAP – aktywizacja zawodowa osób długotrwale bezrobotnych poprzez uczestnictwo w formach aktywnych (staże, szkolenia indywidualne).

Działania

- Diagnostyka i analiza problemu długotrwałego bezrobocia
- Utworzenie partnerstwa sieciowego**
- Opracowanie nowych sposobów pracy z osobami długotrwale bezrobotnymi – warsztaty szkoleniowe dla pracowników PUP, współpraca z pracodawcami (partnerami sieciowymi)

 Fundusze Europejskie Program Regionalny   Unia Europejska Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne Zmieniamy Łódzkie z Funduszami Europejskimi www.rpo.lodzkie.pl

 Projekt „TRANSADAPT”

- Testowanie produktu - czteromodułowe warsztaty szkoleniowe dla grupy 60 osób długotrwale bezrobotnych, po których 25 osób zostało skierowanych na staże zawodowe a 20 uczestników miało możliwość odbycia szkolenia zawodowego w wybranym przez siebie zawodzie
- Wypracowanie ostatecznej wersji produktu finalnego nowej metody aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych
- Upowszechnienie oraz wdrożenie produktu finalnego na lokalnym oraz regionalnym rynku pracy

 Fundusze Europejskie Program Regionalny   Unia Europejska Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne Zmieniamy Łódzkie z Funduszami Europejskimi www.rpo.lodzkie.pl

 Aktywizacja społeczno-zawodowa

OPS i PCPR nie wdrażają samodzielnie usług aktywnej integracji o charakterze zawodowym. Mogą wykonać je wyłącznie podmioty wyspecjalizowane w zakresie aktywizacji zawodowej, w szczególności:

a) **PUP i inne instytucje rynku pracy**, o których mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, w szczególności w ramach Programu Aktywizacja i Integracja;

 Fundusze Europejskie Program Regionalny   Unia Europejska Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne Zmieniamy Łódzkie z Funduszami Europejskimi www.rpo.lodzkie.pl

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Aktywizacja społeczno-zawodowa

b) CIS i KIS;
c) spółdzielnie socjalne,
d) organizacje pozarządowe,
Usługi aktywnej integracji o charakterze zawodowym w ramach projektów OPS lub PCPR są realizowane:

a) przez partnerów OPS lub PCPR w ramach projektów partnerskich;
b) przez PUP na podstawie porozumienia o realizacji PAI (lub projektu partnerskiego z ops);
c) przez podmioty wybrane w ramach zlecenia zadania publicznego;

Fundusze Europejskie Program Regionalny | Unia Europejska Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne | Zmieniamy Łódzkie z Funduszami Europejskimi www.rpo.lodzkie.pl

Aktywizacja społeczno-zawodowa

d) przez podmioty danej JST wyspecjalizowane w zakresie reintegracji zawodowej, o ile zostaną wskazane we wniosku o dofinansowanie projektu jako realizatorzy projektu.

Art. 62a. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2016 r. poz. 645). Powiatowy urząd pracy samodzielnie lub **w współpracy z ośrodkiem pomocy społecznej może inicjować działania w zakresie aktywizacji zawodowej i integracji społecznej bezrobotnych, które są realizowane poprzez Program Aktywizacja i Integracja.**

Fundusze Europejskie Program Regionalny | Unia Europejska Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne | Zmieniamy Łódzkie z Funduszami Europejskimi www.rpo.lodzkie.pl

PROGRAM AKTYWIZACJA I INTEGRACJA

UCZESTNICZY → bezrobotni, z uwzględnieniem profilu pomocy, korzystający ze świadczeń pomocy społecznej, w szczególności realizujący kontrakt socjalny, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej.

OPINIUJE → Powiatowa rada rynku pracy

REALIZUJE → PUP we współpracy z OPS, podmiotami zatrudnienia socjalnego prowadzonymi przez JST lub podmiotami prowadzącymi działalność statutową na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub przeciwdziałania u uzależnieniom i patologiom społecznym.

Fundusze Europejskie Program Regionalny | Unia Europejska Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne | Zmieniamy Łódzkie z Funduszami Europejskimi www.rpo.lodzkie.pl

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

PROGRAM AKTYWIZACJA I INTEGRACJA

AKTYWIZACJA ZAWODOWA → prace społecznie użyteczne

INTEGRACJA SPOŁECZNA → np. grupowe poradnictwo specjalistyczne, warsztaty trenerskie i grupy wsparcia, w wymiarze co najmniej 10 godzin tygodniowo (OPS, NGO)

Fundusze Europejskie Program Regionalny | Łódzkie | Unia Europejska Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne | Zmieniamy Łódzkie z Funduszami Europejskimi www.rpo.lodzkie.pl

Monitoring działań

Personel a narzędzia monitoringu i ewaluacji

Trener – dzienniki zajęć, raporty z warsztatów uwzględniające indywidualne postępy,
Coach – wskazówki dla koordynatora odnośnie dalszej ścieżki aktywizacji,
Mentor – wnioski z mentoringu w postaci raportu w odniesieniu do każdego uczestnika
Moderator – raport z obserwacji
Psycholog – wnioski i wskazówki dla koordynatora

Fundusze Europejskie Program Regionalny | Łódzkie | Unia Europejska Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne | Zmieniamy Łódzkie z Funduszami Europejskimi www.rpo.lodzkie.pl

Monitoring działań

Personel a narzędzia monitoringu i ewaluacji

Koordynator wizyt studyjnych – raport z obserwacji
Personel ma wpisaną odpowiedzialność za wskaźniki zapisane w projekcie.
Każdy z partnerów projektu odpowiada za wznaczone w umowie partnerskiej cele i wskaźniki.

Fundusze Europejskie Program Regionalny | Łódzkie | Unia Europejska Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne | Zmieniamy Łódzkie z Funduszami Europejskimi www.rpo.lodzkie.pl

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

PAI a weryfikacja kompetencji

ETAP I - Zakres - zdefiniowanie w ramach wniosku o dofinansowanie grupy docelowej do objęcia wsparciem oraz wybranie obszaru interwencji EFS, który będzie poddany ocenie,

ETAP II - Wzorzec - zdefiniowanie we wniosku o dofinansowanie standardu wymagań, tj. efektów uczenia się, które osiągną uczestnicy w wyniku przeprowadzonych działań projektowych,

ETAP III - Ocena - przeprowadzenie weryfikacji na podstawie opracowanych kryteriów oceny po zakończeniu wsparcia udzielanego danej osobie.

PAI a weryfikacja kompetencji

ETAP IV - Porównanie - porównanie uzyskanych wyników etapu III (ocena) z przyjętymi wymaganiami (określonymi na etapie II efektami uczenia się) po zakończeniu wsparcia udzielanego danej osobie

Proponowane działania w ramach PAI

Opis/m-c	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Coaching/ngo	2		2		2		2		2		2	
MGW/ngo		4		4		4		4		4		4
Wydarzenie/ngo	3	4	4	4	4	8	3	2		4	6	3
Psycholog/ops	2				2				2			
Wizyta studyjna/biznes				2	2		5			4		
Warsztaty/ops	4	4	4					4	6		4	5
PSU/ops/pup	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Razem godzin:	21	22	20	20	20	22	20	20	20	22	22	22

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

 Źródła

- Instrukcja wypełniania projektów EFS w RPO WŁ;
- Ustawa wdrożeniowa;
- Rozporządzenie Ogólne;
- Dokumentacja projektu „Powiatowa ścieżka reintegracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych”
- Dokumentacja z przeglądów partnerskich projektów innowacyjnych w województwie lubuskim;
- Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
- Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

 Dziękujemy za uwagę

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Szczegółowy opis zadania:	
Uzasadnienie wyboru partnera dla zadania:	
Zadanie 3 -	
Szczegółowy opis zadania:	
Uzasadnienie wyboru partnera dla zadania:	
Zadanie 4 -	
Szczegółowy opis zadania:	
Uzasadnienie wyboru partnera dla zadania:	
Zadanie 5 -	
Szczegółowy opis zadania:	

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Uzasadnienie wyboru partnera dla zadania:								
Zadanie 6 -								
Szczegółowy opis zadania:								
Uzasadnienie wyboru partnera dla zadania:								
Zadanie 7 -								
Szczegółowy opis zadania:								
Uzasadnienie wyboru partnera dla zadania:								
Zadanie 8 -								
Szczegółowy opis zadania:								

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Uzasadnienie wyboru partnera dla zadania:								
Zadanie 12 -								
Szczegółowy opis zadania:								
Uzasadnienie wyboru partnera dla zadania:								
Zadanie 13 -								
Szczegółowy opis zadania:								
Uzasadnienie wyboru partnera dla zadania:								
Zadanie 14 -								
Szczegółowy opis zadania:								

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Uzasadnienie wyboru partnera dla zadania:				
Zadanie 15 -				
Szczegółowy opis zadania:				
Uzasadnienie wyboru partnera dla zadania:				
Trwałość i wpływ rezultatów projektu				

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

2. WNIOSEK O DOFINANSOWANIE - POTENCJAŁ

4.3 Potencjał wnioskodawcy i partnerów (o ile dotyczy)
Wskaż, czy wnioskodawca i partnerzy są zdolni do zapewnienia płynnej obsługi finansowej projektu i jakie zasoby finansowe wniesie do projektu projektodawca i partnerzy (o ile dotyczy); Wskaż termin/terminy utworzenia albo zainicjowania partnerstwa/partnerstw (o ile dotyczy).
Opisz potencjał kadrowy wnioskodawcy i partnerów (o ile dotyczy) i wskaż sposób jego wykorzystania w ramach projektu (wskaż kluczowe osoby, które zaangażujesz do realizacji projektu; ich planowaną funkcję w projekcie oraz ich doświadczenie);
Opisz potencjał techniczny, w tym sprzętowy i warunki lokalowe wnioskodawcy i partnerów (o ile dotyczy) i wskaż sposób jego wykorzystania w ramach projektu.
4.4 Doświadczenie wnioskodawcy i partnerów (o ile dotyczy)
Opisz potencjał społeczny wnioskodawcy i partnerów, w tym uzasadnij dlaczego doświadczenie wnioskodawcy i partnerów jest adekwatne do realizacji projektu, uwzględniając dotychczasową działalność wnioskodawcy i partnerów prowadzoną: 1. w obszarze wsparcia projektu; 2. na rzecz grupy docelowej, do której skierowany będzie projekt oraz na określonym terytorium, którego będzie dotyczyć realizacja projektu.
Wskaż instytucje, które mogą potwierdzić potencjał społeczny wnioskodawcy i partnerów
4.5 Sposób zarządzania projektem
Opisz, w jaki sposób projekt będzie zarządzany, w tym wskaż, w jaki sposób w zarządzaniu projektem uwzględniona zostanie zasada równości szans kobiet i mężczyzn. Wskaż miejsce gdzie będzie biuro projektu.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

II. Realizacja zasady równości szans i niedyskryminacji w projektach dofinansowanych ze środków unijnych

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Spis treści

1. AKTY PRAWNE REGULUJĄCE ZASADĘ RÓWNOŚCI SZANS I NIEDYSKRIMINACJI.....	55
1.1. Wytoczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju.....	55
2. CHARAKTERYSTYKA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ.....	56
2.1. Różnorodność potrzeb	57
2.2. Pokonywanie trudności.....	57
3. DOSTĘPNOŚĆ I PRAWA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.....	58
3.1. Prawa osób niepełnosprawnych i wymagane dostępności.....	58
4. SPOSOBY REALIZOWANIA ZASADY RÓWNOŚCI SZANS.....	60
4.1. Równe traktowanie	60
4.2. Uniwersalne projektowanie.....	62
4.3. Mechanizm racjonalnych usprawnień	63
5. LISTA SPRAWDZAJĄCA DOSTĘPNOŚĆ I OTWARTOŚĆ PROJEKTU DLA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI.....	66
6. PODSUMOWANIE	69

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

1. AKTY PRAWNE REGULUJĄCE ZASADĘ RÓWNOŚCI SZANS I NIEDYSKRYMINACJI

Dla omawianego tematu podstawowe znaczenie mają następujące akty prawne:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.)
2. Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych z dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169)
3. Traktat o Unii Europejskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864, z późn. zm.);
4. Ustawa z dnia 3 grudnia 2010 r. o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania (Dz. U. Nr 254, poz. 1700, z późn. zm.)
5. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320, z późn. zm.)
6. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 470)
7. Programowanie perspektywy finansowej 2014-2020. Umowa Partnerstwa
8. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów z dnia 15 listopada 2010 r. – Europejska strategia w sprawie niepełnosprawności na lata 2010-2020: Odnowione zobowiązanie do budowania Europy bez barier COM(2010) 636 wersja ostateczna,
9. Zalecenie nr Rec (2006)5 Komitetu Ministrów Rady Europy dla państw członkowskich – Plan działań Rady Europy w celu promocji praw i pełnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w społeczeństwie: podnoszenie jakości życia osób niepełnosprawnych w Europie w latach 2006-2015;
10. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów z dnia 21 września 2010 r. – Strategia na rzecz równości kobiet i mężczyzn 2010-2015 COM(2010) 491 wersja ostateczna;
11. Konkluzje Rady z dnia 7 marca 2011 r. – Europejski pakt na rzecz równości płci (2011-2020) (Dz. Urz. UE C 155 z 25.05.2011, str. 10)

1.1. Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju

Oprócz wymienionych wyżej aktów szczególne istotne dla otwierania projektów unijnych na osoby z niepełnosprawnościami mają wytyczne Ministra Infrastruktury i Środowiska z dnia 8 maja 2015 roku w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020. (MliR/H 2014-2020/16(01)/05/2015), w dalszej części nazywane po prostu *Wytycznymi*.

2. CHARAKTERYSTYKA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

Zgodnie z definicją zawartą w rozdziale 3 *Wytycznych* osoby z niepełnosprawnościami to osoby niepełnosprawne w rozumieniu ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, a także osoby z zaburzeniami psychicznymi w rozumieniu ustawy o ochronie zdrowia psychicznego.

Zgodnie z polskim prawem niepełnosprawnymi są osoby, których stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza, bądź uniemożliwia wypełnianie ról społecznych, a w szczególności ogranicza zdolności do wykonywania pracy zawodowej¹.

Osobę z zaburzeniami psychicznymi definiuje się natomiast jako przejawiającą co najmniej jeden z trzech przypadków:

- wykazującą zaburzenia psychotyczne
- upośledzenie umysłowe
- wykazującą inne zakłócenia czynności psychicznych według aktualnych ustaleń medycyny, jeśli osoba wymaga z tego powodu leczenia lub innego wsparcia².

Należy zaznaczyć, że instytucja zarządzająca (w skrócie: IZ) ma możliwość rozszerzenia zakresu stosowania *Wytycznych* również na inne osoby z niepełnosprawnościami lub ich wybrane kategorie.

Definicja ta stanowi kompromis pomiędzy krajowymi regulacjami a koncepcją niepełnosprawności przyjętą w *Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych*.

Odwołuje się ona zatem do legalistycznego rozumienia osoby z niepełnosprawnością jako osoby legitymującej się:

- orzeczeniem o zakwalifikowaniu przez organy orzekające do jednego z trzech stopni niepełnosprawności albo o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy, na podstawie odrębnych przepisów,
- lub orzeczeniem o niepełnosprawności, wydanym przed ukończeniem przez daną osobę szesnastego roku życia,
- albo jako osoby z zaburzeniami psychicznymi (również zdefiniowanej ustawowo).

Jednak wyraźnie dodaje się, że IZ może rozszerzyć stosowanie *Wytycznych* na inne osoby z niepełnosprawnościami lub ich wybrane kategorie, bowiem w rozumieniu *Konwencji* do niepełnosprawnych zalicza się nie tyle osoby, które legitymują się odpowiednim stwierdzeniem

¹ Art. 2 pkt. 10 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. 1997 nr 123, poz. 776 z późn. zm.)

² Art. 3 pkt. 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego, (Dz.U. 1994 Nr 111 poz. 535 z późn. zm.)

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

o niepełnosprawności (wydanym w trybie administracyjnym lub medycznym), co osoby mające długotrwale naruszoną sprawność fizyczną, psychiczną, intelektualną lub w zakresie zmysłów, co może, w oddziaływaniu z różnymi barierami, utrudniać im pełny i skuteczny udział w życiu społecznym, na zasadzie równości z innymi osobami.

2.1. Różnorodność potrzeb

Konwencja podkreśla różnorodność osób z niepełnosprawnościami i zobowiązuje państwa do przygotowania rozwiązań, które spełniałyby wymagania dostępności dla osób o różnych stopniach sprawności i różnych potrzebach funkcjonalnych (np. osób starszych, otyłych, kobiet w ciąży, z różnymi schorzeniami i kontuzjami). Uwzględnianie tych potrzeb nie jest traktowane jako uprzywilejowanie osób z niepełnosprawnościami, lecz jako naturalna konieczność znoszenia barier, wprowadzania dostępnych rozwiązań w zróżnicowanym społeczeństwie, tak by wszyscy jego członkowie bez wyjątku mogli korzystać w pełni z przysługujących im wolności i praw. Dlatego podmioty krajowe, samorządowe, gospodarcze oraz edukacyjne, w tym podmioty wdrażające działania współfinansowane ze środków EFS, EFRR i FS, powinny wykorzystywać koncepcję uniwersalnego projektowania lub mechanizm racjonalnych usprawnień oraz uwzględniać różne potrzeby funkcjonalne, zwłaszcza w zakresie mobilności, percepcji, sprawności sensorycznej, komunikowania się i informacji.

2.2. Pokonywanie trudności

Różnorodność potrzeb wynika ze zróżnicowania rodzajów niepełnosprawności. *Konwencja* zobowiązuje państwa do przygotowania rozwiązań, które spełniałyby wymagania dostępności dla osób o różnych stopniach sprawności. Odmiennego wsparcia wymagać będą m.in.:

- osoby niewidome i niedowidzące,
- osoby głuche i słabosłyszące,
- osoby głuchoniewidome,
- osoby z niepełnosprawnością ruchową,
- osoby z mózgowym porażeniem dziecięcym,
- osoby z niepełnosprawnością intelektualną,
- osoby z zaburzeniami lub chorobami psychicznymi,
- osoby cierpiące na niedołążność z racji wieku,
- osoby z całościowymi zaburzeniami rozwoju, w tym m.in. osoby z zespołem Aspergera, z autyzmem.

Problemy i potrzeby osób z niepełnosprawnościami będą się różniły również w zależności od wieku, płci, fazy życia i środowiska

Zrozumiałe, że identyfikacja wszystkich potrzeb i zaprojektowanie odpowiednich rozwiązań jest trudne. Nałożone zadanie uwzględniania w każdym projekcie i na każdym etapie równości szans, niedyskryminacji i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami jest nowe i skomplikowane, a funkcjonujący w Polsce system orzecznicy słabo eksponuje potrzeby funkcjonalne osób z różnymi niepełnosprawnościami. Instytucje realizujące programy muszą zatem sięgać do odpowiednich materiałów pomocniczych, korzystać ze szkoleń na temat

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

wdrażania zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, konsultować swoje projekty z osobami z niepełnosprawnościami i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz tego środowiska³.

3. DOSTĘPNOŚĆ I PRAWA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Ponad 12% obywateli Polski to osoby dotknięte niepełnosprawnością. Dostępność projektów realizowanych z funduszy unijnych powinna być priorytetem dla realizujących je instytucji, firm i organizacji.

DEFINICJA

Dostępność – właściwość środowiska fizycznego, transportu, technologii i systemów informacyjno-komunikacyjnych oraz towarów i usług, pozwalająca osobom z niepełnosprawnościami na korzystanie z nich na zasadzie równości z innymi osobami. Dostępność jest warunkiem wstępnym prowadzenia przez wiele osób z niepełnosprawnościami niezależnego życia i uczestniczenia w życiu społecznym i gospodarczym. Dostępność może być zapewniona przede wszystkim dzięki stosowaniu koncepcji uniwersalnego projektowania, a także poprzez usuwanie istniejących barier oraz stosowanie mechanizmu racjonalnych usprawnień, w tym technologii i urządzeń kompensacyjnych dla osób z niepełnosprawnościami⁴.

Oznacza to w praktyce możliwość uczestnictwa i udziału w projektach i działaniach realizowanych ze środków unijnych przez osoby z niepełnosprawnością na równi z innymi.

3.1. Prawa osób niepełnosprawnych i wymagane dostępności

W kontekście Funduszy Europejskich kluczowe dla praw osób niepełnosprawnych są następujące, rozumiane w poniższy sposób, prawa:

Prawo do uczestnictwa – każdy, bez względu na niepełnosprawność, ma prawo uczestniczyć w spotkaniach informacyjnych, konferencjach, szkoleniach, warsztatach i innych przedsięwzięciach realizowanych z Funduszy Europejskich.

Prawo do korzystania – każdy ma prawo korzystać z efektów Funduszy Europejskich, czyli ze wszystkiego, co zostało z udziałem środków unijnych zbudowane, zmodernizowane, kupione, stworzone, wyprodukowane, wynalezione, czy zaprojektowane⁵.

W celu ich realizacji promowane są poniższe rodzaje dostępności:

³ Realizacja zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Poradnik dla realizatorów projektów i instytucji systemu wdrażania funduszy europejskich 2014-2022, s. 17 i n.

⁴ Rozdział 3 pkt. 6 w: Wytyczne

⁵ Fundusze Europejskie bez barier. Usprawnienia dla osób z niepełnosprawnością, Broszura Ministerstwa Rozwoju, s. 3

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Dostępność architektoniczna – spotkania powinny być realizowane w miejscach, budynkach pozbawionych barier architektonicznych - Jeśli spotkanie jest otwarte i nie jest wymagana na nie rejestracja, to musi się ono być zorganizowane w budynku dostępnym architektonicznie⁶.

Dostępność cyfrowa - wszystkie zasoby cyfrowe tworzone przez instytucje oraz projektodawców w ramach projektów (w tym strony internetowe, platformy e-learningowe, e-zasoby itd.) muszą spełniać kryteria dostępności. Dostępny serwis internetowy to taki, który pozwala na wygodne, intuicyjne korzystanie z jego zasobów osobom z różnymi rodzajami niepełnosprawności zgodnie ze standardem WCAG 2.0. Serwis powinien zawierać m.in. możliwość powiększenia wielkości czcionki, odpowiedni dobór kolorów i ich kontrastu, łatwą do zrozumienia treść. Dostępne multimedia (animacje, prezentacje, filmy, nagrania dźwiękowe itp.) powinny zawierać transkrypcje tekstowe, audiodeskrypcję czy tłumaczenie na język migowy⁷.

Dostępność informacyjna – oznacza, że każdy ma prawo uzyskać pełną informację o możliwościach wsparcia w projektach unijnych. Dowiedzieć się jak zrealizować projekt lub jak z niego skorzystać. Na czym dany projekt polega, do kogo jest skierowany, gdzie i kiedy się odbywa. Łączy się to z dostępnością cyfrową oraz dostępnością wszelkich materiałów promocyjnych i informacyjnych dotyczących danego projektu⁸.

⁶ Serwis WWW: <http://www.power.gov.pl/strony/o-programie/fundusze-europejskie-bez-barier/biore-udzial-w-projekcie/>

⁷ Serwis WWW: <http://www.power.gov.pl/strony/o-programie/fundusze-europejskie-bez-barier/realizuje-projekt/>

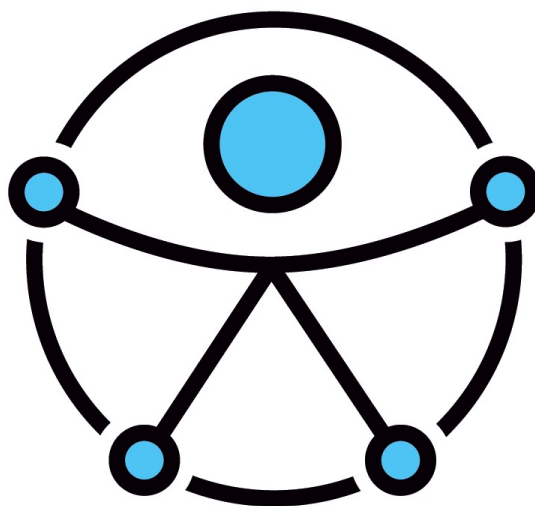
⁸ Serwis WWW: <http://www.power.gov.pl/dostepnosc>

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Logo dostępności

Symbol dostępności, zw. „Logo Dostępności”, zaprojektowany przez Dział Projektowania Graficznego w Departamencie Informacji Publicznej ONZ w Nowym Jorku, jako rysunek koła z symetryczną figurą człowieka.

Logo Dostępności ma służyć podniesieniu świadomości na temat problemów związanych z niepełnosprawnością poprzez oznaczanie nim materiałów informacji publicznej drukowanych lub publikowanych w Internecie. Logo symbolizuje równy dostęp dla wszystkich. Może być stosowane do oznaczania produktów, miejsc i wszystkiego, co jest przyjazne osobom niepełnosprawnym lub dostępne dla nich. Celem Logo jest poinformowanie o zapewnieniu dostępności dla osób niepełnosprawnych w odniesieniu do informacji, usług, technologii komunikacyjnych oraz o zapewnieniu fizycznego dostępu do obiektów.⁹

Logo Dostępności

4. SPOSOBY REALIZOWANIA ZASADY RÓWNOŚCI SZANS

4.1. Równe traktowanie

Realizacja zasad równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami w projektach dofinansowywanych ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego UE polega na **równym traktowaniu**.

W polskim porządku prawnym reguluje to m.in. ustawa o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania. Ustawa, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2011, określa obszary i sposoby przeciwdziałania naruszeniom zasady równego traktowania

⁹ Materiały Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych, dostęp na stronie <http://www.niepełnosprawni.gov.pl/p,100,dostepnosc-projektowanie-universalne>

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

ze względu na płeć, rasę, pochodzenie etniczne, narodowość, religię, wyznanie, światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.

Zgodnie z treścią artykułu 4 tej ustawy stosuje się ją w zakresie:

- podejmowania kształcenia zawodowego, w tym doksztalcania, doskonalenia, przekwalifikowania zawodowego oraz praktyk zawodowych;
- warunków podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej lub zawodowej, w tym w szczególności w ramach stosunku pracy albo pracy na podstawie umowy cywilnoprawnej;
- przystępowania i działania w związkach zawodowych, organizacjach pracodawców oraz samorządach zawodowych, a także korzystania z uprawnień przysługujących członkom tych organizacji;
- dostępu i warunków korzystania z instrumentów rynku pracy i usług rynku pracy określonych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oferowanych przez instytucje rynku pracy oraz instrumentów rynku pracy i usług rynku pracy oferowanych przez inne podmioty działające na rzecz zatrudnienia, rozwoju zasobów ludzkich i przeciwdziałania bezrobociu.

Realizacja zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnością

Obowiązek realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami wynika z zapisów art. 7 Rozporządzenia ogólnego 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. i jest horyzontalną zasadą obowiązującą w całej Unii Europejskiej. W związku z tym wszystkie programy operacyjne realizowane w ramach funduszy polityki spójności przewidują mechanizmy pozwalające na przeciwdziałanie wszelkim formom dyskryminacji, w tym dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność.

Normy ratyfikowanej przez Polskę Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych również zobowiązują Polskę do zwiększenia możliwości korzystania z praw przez osoby z niepełnosprawnościami, w tym eliminacji barier oraz zapewnienia pełnego uczestnictwa we wszystkich sferach życia.

Z uwagi na powyższe projektodawca pragnący otrzymać dofinansowanie realizacji projektu zobowiązany jest przedstawić we wniosku o dofinansowanie sposób realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami w ramach projektu, **zgodnie z obowiązującym kryterium formalnym „Zgodność projektu opisanego we wniosku o dofinansowanie z zasadą równości szans i niedyskryminacji w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami”**. Zasada ta powinna być realizowana we wszystkich rodzajach projektów, tj. dedykowanych osobom z niepełnosprawnościami, ogólnodostępnych, a także w tych, w których nie zakłada się bezpośredniego wsparcia dla osób niepełnosprawnych, czyli np. w projektach ukierunkowanych na wypracowanie modeli, rekomendacji czy kształtowanie polityki. Obowiązkowe jest stosowanie *Wytycznych*,

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Uwzględnienie równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, nie jest więc tylko kwestią deklaracji projektodawcy.

Zgodnie z *Wytycznymi* realizacja zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami (zasada dostępności) w projektach współfinansowanych z funduszy unijnych powinna być realizowana na wszystkich etapach wdrażania projektu:

- przygotowania projektu czyli analizy,
- definiowania celów,
- planowania działań i budżetu,
- określania rezultatów,
- jego realizacji, rozliczania, monitorowania i ewentualnie ewaluacji (o ile ewaluacja jest wymagana w projekcie).

Zasada ta może być realizowana poprzez zastosowanie:

- Uniwersalnego projektowania
- Mechanizmu racjonalnych usprawnień.

4.2. Uniwersalne projektowanie

Koncepcja uniwersalnego projektowania oraz mechanizm racjonalnych usprawnień wpisują się w realizację zapisów ww. art. 7 rozporządzenia ogólnego UE 1303/2013. W zakresie promowania równości mężczyzn i kobiet oraz niedyskryminacji „(...) **Państwa członkowskie i Komisja podejmują odpowiednie kroki w celu zapobiegania wszelkim formom dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną podczas przygotowania i wdrażania programów. W procesie przygotowywania i wdrażania programów należy w szczególności wziąć pod uwagę zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.**”

Tak więc zasada uniwersalnego projektowania, stanowi strategiczne podejście do planowania i projektowania zarówno produktów jak i odpowiedniego otoczenia, mając na celu promowanie społeczeństwa włączającego wszystkich obywateli oraz zapewniając im pełną równość oraz możliwość uczestnictwa.

Aby zrealizować postulat dostępności projekty realizowane ze środków unijnych, dzięki którym są modernizowane obiekty, budowane nowe, kupione, stworzone, wyprodukowane, wynalezione czy zaprojektowane powinny być objęte zasadą uniwersalnego projektowania.

Uniwersalne projektowanie jest definiowane w następujący sposób: uniwersalne projektowanie, to projektowanie produktów oraz otoczenia tak, aby były one dostępne dla wszystkich ludzi, w największym możliwym stopniu, bez potrzeby adaptacji bądź wyspecjalizowanego projektowania.¹⁰

¹⁰ Zakres realizacji równości szans i niedyskryminacji w tym dostępności dla osób niepełnosprawnych, Załącznik nr 8, s. 1

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Jest to taki sposób projektowania produktów, środowiska, programów i usług, by służyły jak największej liczbie osób, w tym seniorom, matkom i ojcom z wózkami dziecięcymi i wszystkim tym, którzy mają różne potrzeby funkcjonalne wynikające choćby np. z otyłości, kontuzji na stoku, ciąży, czy z okazałego wzrostu. Inwestycje typu muzea, pociągi, droga, miejsca opieki w przedszkolach, pracownie komputerowe muszą być dostępne dla wszystkich.

Przykładowe rozwiązania spełniające postulat uniwersalnego projektowania to np:

- automatycznie otwierane drzwi
- antypoślizgowe nawierzchnie chodników
- podjazdy dla wózków
- oświetlenie zapewniające bezpieczeństwo i poczucie pewności
- łatwy do zrozumienia schemat komunikacji miejskiej
- dostępny transport publiczny

Koncepcja uniwersalnego projektowania jest więc głównym narzędziem służącym zapewnieniu dostępności dla wszystkich osób w korzystaniu z produktów, towarów, usługi, infrastruktury wytworzonych z udziałem środków unijnych.

Infrastruktura wykorzystywana na potrzeby projektu powinna spełniać wymogi koncepcji uniwersalnego projektowania wszędzie tam, gdzie jest to ekonomicznie uzasadnione. W sytuacji, gdy pełne dostosowywanie np. pomieszczeń jest ekonomicznie, racjonalnym działaniem może być np. wynajęcie już dostosowanych pomieszczeń.

Koncepcja uniwersalnego projektowania dotyczy natomiast bez wyjątku pozostałych elementów projektu takich jak np. przygotowanie materiałów promocyjnych, czy produktów wytworzonych w projekcie. Koszty związane z koncepcją uniwersalnego projektowania powinny zawierać się w budżecie projektu składanego do oceny.

4.3. Mechanizm racjonalnych usprawnień

Mechanizm racjonalnych usprawnień jest drugim narzędziem służącym urzeczywistnieniu w ramach funduszy europejskich 2014-2020 pełnej dostępności w korzystaniu z projektów realizowanych z udziałem środków europejskich.

Mechanizm ten jest definiowany, jako konieczne i odpowiednie zmiany oraz dostosowania, nienakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, rozpatrywane osobno dla każdego konkretnego przypadku, w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości korzystania z wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz ich wykonywania na zasadzie równości z innymi osobami.

Mechanizm racjonalnych usprawnień to mechanizm uruchamiany dopiero w trakcie realizacji projektu, gdy do udziału w projekcie zgłoszą się osoby z niepełnosprawnością, których udziału nie przewidziano na etapie przygotowania projektu.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Pozwala on na elastyczne reagowanie na potrzeby uczestników i zapewnia im optymalne (szyte na miarę) usprawnienia. Zgodnie z zapisami *Wytucznych* koszty dostosowania projektu do potrzeb uczestnika i/lub personelu z niepełnosprawnością mogą wynieść łącznie do 12 tys. zł na osobę. Uruchomienie tego mechanizmu może być finansowane w ramach elastyczności budżetu projektu lub z utworzonej rezerwy środków przeznaczonych na finansowanie wydatków związanych z tym mechanizmem. Każdorazowe uruchomienie mechanizmu racjonalnych usprawnień musi znaleźć odzwierciedlenie w poprawionym wniosku o dofinansowanie, w szczególności w budżecie projektu.

Na etapie opracowania projektu projektodawca powinien:

- ❑ W analizie sytuacji problemowej, która ma zostać rozwiązana/złagodzona dzięki jego realizacji, uwzględnić perspektywę osób z niepełnosprawnościami tj. przeprowadzić analizę potrzeb osób z niepełnosprawnościami, które wejdą w skład grupy docelowej (lub mogących się w niej znaleźć).
- ❑ Uwzględnić perspektywę osób z niepełnosprawnościami podczas określania celów projektu i planowania działań, które mają być w jego ramach realizowane. Oznacza to, że perspektywa osób z niepełnosprawnościami musi znaleźć odzwierciedlenie w planowaniu zmiany, jaka ma dokonać się dzięki realizacji projektu.
- ❑ Cele równościowe dotyczą nie tylko projektów dedykowanych, a więc skierowanych wyłącznie do osób z niepełnosprawnościami, ale także ogólnodostępnych. Jednym z elementów decydujących o tym, czy projekt spełnia założenia *Wytucznych*, jest zaplanowanie w nim działań niwelujących nierówności ze względu na niepełnosprawność. Powinny być one zindywidualizowane i wynikać z przeprowadzonej na pierwszym etapie planowania analizy potrzeb osób z niepełnosprawnościami, które znajdują się lub mogą się znaleźć w strukturze grupy docelowej. Należy mieć na uwadze, że istnieją bardzo różne grupy osób z niepełnosprawnościami (różne rodzaje niepełnosprawności, niepełnosprawności sprzężone) i żadna z nich nie może zostać ogólnie wykluczona z udziału w projekcie.
- ❑ Projektować działania równościowe tak aby przejawiały się one również w zapewnieniu dostępności wszystkich produktów projektu. Wynika to z zapisów *Wytucznych* (Podrozdział 5.2, pkt 15), zgodnie z którymi wszelkie produkty projektów muszą być dostępne dla wszystkich osób, w tym również dostosowane do zidentyfikowanych potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W praktyce oznacza to, że muszą być one zgodne z koncepcją uniwersalnego projektowania, rozumianego, jako sposób podejścia do planowania i tworzenia produktów, urządzeń oraz przestrzeni publicznej, który zapewnia ich dostępność dla wszystkich użytkowników.
 - Dostępność produktów w projektach finansowanych ze środków EFRR dotyczy przede wszystkim (bez względu na to, czy projekt ma bezpośrednich odbiorców z niepełnosprawnościami realizowanych działań, czy też nie):
 - zasobów cyfrowych (strony internetowe, materiały multimedialne, publikacje w wersji elektronicznej, szkolenia e-learningowe itp.) – w tym przypadku kluczowe jest stosowanie wytycznych WCAG 2.0 oraz języka łatwego do czytania i zrozumienia,
 - multimediiów (filmy informacyjne i promocyjne, nagrania dźwiękowe, infoanimacje itp.), w tym stosowania transkrypcji tekstowej, napisów dla osób

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

głuchych, audiodeskrypcji, tłumaczenia na język migowy, języka łatwego do czytania i zrozumienia,

- materiałów drukowanych (publikacje, artykuły, plakaty, ulotki, formularze zgłoszeniowe itp.) m.in. poprzez stosowanie języka łatwego do czytania i zrozumienia, używanie czytelnych, bezszeryfowych czcionek etc.
- Zaplanować równościowy monitoring i ewaluację (o ile jest wymagana w projekcie), które będą konsekwencją wcześniejszych kroków związanych z analizą sytuacji tych osób i potrzeb wynikających z różnych rodzajów niepełnosprawności, formułowaniem równościowych celów oraz planowaniem działań odpowiadających na nierówności ze względu na niepełnosprawność.
- Uwzględnić potrzeby osób z niepełnosprawnościami na etapie konstruowania budżetu (zapewnić dostępność projektu), tj. w projektach zakładających udział osób z niepełnosprawnościami – jako uczestników bądź personelu – wrażliwy budżet powinien odzwierciedlać przyjęte założenia co do grupy docelowej oraz form wsparcia. Oznacza to, że powinien zawierać koszty, które umożliwią w projekcie udział osobom z niepełnosprawnościami. W projektach, gdzie nie zakłada się udziału osób z niepełnosprawnościami wrażliwy budżet powinien zawierać pomimo to koszty dostosowania produktów, np. wideo tłumaczenia na język migowy.

Projektodawca, w celu zapewnienia dostępności projektu dla osób z niepełnosprawnościami, ma możliwość zastosowania w projekcie kosztów związanych z mechanizmem racjonalnych usprawnień wtedy, gdy nie przewidział uczestnictwa w projekcie osób ze szczególnym rodzajem niepełnosprawności. Trzeba jednak pamiętać, że racjonalne usprawnienia powinny być mechanizmem wtórnym w zakresie zapewnienia dostępności, gdyż z zasady każde wsparcie, zarówno w projektach dedykowanych osobom z niepełnosprawnościami, jak i ogólnodostępnych, powinno być dostępne. Racjonalne usprawnienia to mechanizm możliwy do uruchomienia w trakcie realizacji projektu wraz z pojawieniem się w projekcie, w charakterze uczestnika projektu lub personelu, osoby z niepełnosprawnością.

W ramach przykładowego katalogu kosztów racjonalnych usprawnień jest możliwe sfinansowanie np.:

- kosztów specjalistycznego transportu na miejsce realizacji wsparcia
- dostosowania architektonicznego budynków niedostępnych (np. zmiana miejsca realizacji projektu; budowa tymczasowych podjazdów; montaż platform, wind, podnośników; właściwe oznakowanie budynków poprzez wprowadzanie elementów kontrastowych i wypukłych celem właściwego oznakowania dla osób niewidomych i słabowidzących itp.)
- dostosowania infrastruktury komputerowej (np. wynajęcie lub zakup i instalacja programów powiększających, mówiących, kamer do kontaktu z osobą posługującą się językiem migowym, drukarek materiałów w alfabecie Braille'a)
- dostosowania akustycznego (wynajęcie lub zakup i montaż systemów wspomagających słyszenie, np. pętli indukcyjnych, systemów FM)
- asystenta tłumaczącego na język łatwy
- asystenta osoby z niepełnosprawnością
- tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

- przewodnika dla osoby mającej trudności w widzeniu
- alternatywnych form przygotowania materiałów projektowych (szkoleniowych, informacyjnych, np. wersje elektroniczne dokumentów, wersje w druku powiększonym, wersje pisane alfabetem Braille'a, wersje w języku łatwym, nagranie tłumaczenia na język migowy na nośniku elektronicznym, itp.)
- zmiany procedur
- wydłużonego czasu wsparcia (wynikającego np. z konieczności wolniejszego tłumaczenia na język migowy, wolnego mówienia, odczytywania komunikatów z ust, stosowania języka łatwego itp.)
- dostosowania posiłków, uwzględniania specyficznych potrzeb żywieniowych wynikających z niepełnosprawności¹¹.

5. LISTA SPRAWDZAJĄCA DOSTĘPNOŚĆ I OTWARTOŚĆ PROJEKTU DLA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

Wskazówki dla projektodawców pozwalające sprawdzić i dokonać oceny dostępności projektu na etapie weryfikacji wniosku o dofinansowanie¹².

I. Rekrutacja i promocja projektu w zakresie wsparcia rekrutacji

Działania rekrutacyjne mają kluczowe znaczenie dla dostosowania projektu do potrzeb uczestników z niepełnosprawnościami bez względu na to, czy projekt jest dedykowany osobom z niepełnosprawnościami, czy zakłada się w nim udział tych osób, czy też nie zakłada się, ale ich udział w projekcie będzie możliwy.

Podczas planowania rekrutacji należy zweryfikować		
Czy zdiagnozowane zostały bariery uniemożliwiające/utrudniające osobom z niepełnosprawnościami udział w projekcie i czy zaplanowano sposoby/metody ich niwelowania?	Tak	Nie
Czy materiały informacyjne, promocyjne i rekrutacyjne zostały opracowane w dostępnym formacie (m.in. zgodność ze standardem WCAG 2.0, tekst łatwy do czytania)?	Tak	Nie
Czy materiały informacyjne, promocyjne i informacyjne zostały zamieszczone w miejscach umożliwiających osobom z różnymi niepełnosprawnościami dotarcie do informacji o projekcie?	Tak	Nie

¹¹ *Ibidem*, s. 2

¹² Załącznik nr 1 do: *Realizacja zasady...*, s. 136 i n.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Czy o realizacji projektu poinformowano organizacje i instytucje działające na rzecz osób z niepełnosprawnościami – potencjalnych uczestników projektu?	Tak	Nie
Czy strona internetowa projektodawcy/projektu, na której można znaleźć informacje o projekcie, jest zgodna ze standardem WCAG 2.0 na poziomie co najmniej AA?	Tak	Nie
Czy spotkania rekrutacyjne będą realizowane w miejscach dostępnych dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności?	Tak	Nie
Czy w formularzach zgłoszeniowych na spotkania rekrutacyjne znajduje się pytanie o specjalne potrzeby wynikające z niepełnosprawności?	Tak	Nie
Czy w ankietach/formularzach rekrutacyjnych znajduje się pytanie o specjalne potrzeby wynikające z niepełnosprawności?	Tak	Nie
Czy informacje zbierane od uczestników projektu na etapie rekrutacji pozwolą na dostosowanie wsparcia do potrzeb uczestników z niepełnosprawnościami?	Tak	Nie

II. Harmonogram projektu

Harmonogram projektu powinien zostać zaplanowany z uwzględnieniem potrzeb niepełnosprawnych uczestników projektu. Podczas jego tworzenia należy zweryfikować:

Czy czas trwania poszczególnych etapów projektu jest dostosowany do potrzeb uczestników z niepełnosprawnościami ?	Tak	Nie
---	-----	-----

III. Zadania w projekcie

Wszystkie zadania w projekcie powinny być dostosowane do indywidualnych potrzeb niepełnosprawnych uczestników. Podczas ich planowania należy zweryfikować: Czy liczba godzin wsparcia została dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami?	Tak	Nie
--	-----	-----

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Czy wsparcie w projekcie będzie realizowane w miejscach dostępnych dla osób z niepełnosprawnościami (w przypadku projektów dedykowanych osobom z niepełnosprawnościami i projektów, w których zakłada się ich udział)?	Tak	Nie
Czy projektodawca będzie miał możliwość dostosowania miejsca realizacji wsparcia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (w przypadku projektów, w których na etapie planowania nie zakłada się udziału osób z niepełnosprawnościami)?	Tak	Nie
Czy materiały dla uczestników projektu będą dostępne dla osób z niepełnosprawnościami?	Tak	Nie
Czy w zadaniach w projekcie przewidziano wsparcie ukierunkowane na wyrównywanie szans osób z niepełnosprawnościami (np. trener pracy)?	Tak	Nie
Czy produkty projektu będą zgodne z zasadą uniwersalnego projektowania?	Tak	Nie

IV. Ewaluacja (o ile jest wymagana w projekcie)

Przygotowanie projektu realizującego zasadę równości szans i niedyskryminacji oraz dostępności dla osób z niepełnosprawnościami wymaga zaplanowania równościowej ewaluacji. Dlatego też na etapie tworzenia projektu wnioskodawca powinien zweryfikować:

Czy liczba godzin wsparcia została dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami?	Tak	Nie
Czy wsparcie w projekcie będzie realizowane w miejscach dostępnych dla osób z niepełnosprawnościami (w przypadku projektów dedykowanych osobom z niepełnosprawnościami i projektów, w których zakłada się ich udział)?	Tak	Nie
Czy projektodawca będzie miał możliwość dostosowania miejsca realizacji wsparcia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (w przypadku projektów, w których na etapie planowania nie zakłada się udziału osób z niepełnosprawnościami)?	Tak	Nie
Czy materiały dla uczestników projektu będą dostępne dla osób z niepełnosprawnościami?	Tak	Nie
Czy w zadaniach w projekcie przewidziano wsparcie ukierunkowane na wyrównywanie szans osób z niepełnosprawnościami (np. trener pracy)?	Tak	Nie

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Czy produkty projektu będą zgodne z zasadą uniwersalnego projektowania?	Tak	Nie
---	-----	-----

V. Zarządzanie projektem

Planując działania związane z zarządzaniem projektem, wnioskodawca powinien zweryfikować:

Czy przewidziano działania ukierunkowane na zapoznanie personelu projektu z zasadą równości szans i niedyskryminacji osób z niepełnosprawnościami?	Tak	Nie
Czy zaplanowano, że w ramach personelu projektu zatrudniona zostanie osoba z niepełnosprawnościami (pożądany efekt)?	Tak	Nie
Czy organizacja działań zespołu projektowego umożliwi pracę w nim osobom z niepełnosprawnościami (np. elastyczne formy lub godziny pracy)?	Tak	Nie

VI. Budżet projektu

Planując budżet projektu, wnioskodawca powinien zweryfikować:

Czy koszty związane ze wsparciem świadczonym w projekcie zaplanowano w sposób uwzględniający potrzeby osób z niepełnosprawnościami (np. koszt wynajmu sali szkoleniowej w pełni dostępnej dla osób z niepełnosprawnościami jest zazwyczaj wyższy niż wynajęcia sali, która nie jest dostępna)?	Tak	Nie
--	-----	-----

6. PODSUMOWANIE

Opracowano na podstawie:

1. *Realizacja zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Poradnik dla realizatorów projektów i instytucji systemu wdrażania funduszy europejskich 2014-2020*, publikacja Ministerstwa Rozwoju, dostęp na stronie https://www.pois.gov.pl/media/23674/publikacja_wersja_interaktywna_3.pdf

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

2. *Zakres realizacji równości szans i niedyskryminacji w tym dostępności dla osób niepełnosprawnych*, Załącznik nr 8, dostęp na stronie https://www.funduszedlamazowska.eu/g2/oryginal/2017_04/zalacznik-nr-8-zakres-realizacji-rownosci-szans-i-niedyskryminacji-w-tym-dostepnosci-dla-osob-z-niepelnosprawnoscia-h.pdf
3. *Fundusze Europejskie bez barier. Usprawnienia dla osób z niepełnosprawnością*, Broszura Ministerstwa Rozwoju, dostęp na stronie: https://www.funduszedlamazowska.eu/g2/oryginal/2017_04/broszura-fundusze-europejskie-bez-barier.pdf
4. Materiały ze strony [www http://www.power.gov.pl/strony/o-programie/fundusze-europejskie-bez-barier/](http://www.power.gov.pl/strony/o-programie/fundusze-europejskie-bez-barier/)
5. Materiały Biura Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych, strona [www http://www.niepelnosprawni.gov.pl/](http://www.niepelnosprawni.gov.pl/)
6. Wymienione na początku akty prawne

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

III. Wprowadzenie do obsługi Centralnego Systemu Teleinformatycznego SL2014

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Spis treści

1. SL2014 – CENTRALNY SYSTEM TELEINFORMATYCZNY	75
1.1. Przygotowanie do zalogowania do systemu	75
1.2. Pierwsze logowanie w systemie	76
2. NAWIGACJA W SYSTEMIE SL2014	77
3. WNIOSEK O PŁATNOŚĆ	79
4. KORESPONDENCJA	80
5. HARMONOGRAM PŁATNOŚCI	82
6. ZAMÓWIENIA PUBLICZNE	83
7. PODSUMOWANIE	83

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

1. SL2014 – CENTRALNY SYSTEM TELEINFORMATYCZNY

SL2014, czyli aplikacja główna centralnego systemu teleinformatycznego, jest systemem wspierającym realizację programów operacyjnych realizowanych w ramach Funduszy Europejskich 2014-2020. Jej zadaniem jest wspieranie procesów dotyczących obsługi projektu od momentu podpisania umowy o dofinansowanie. Umożliwia beneficjentom projektów współfinansowanych ze środków europejskich wymianę wszelkich informacji w zakresie projektów drogą elektroniczną.

1.1. Przygotowanie do zalogowania do systemu

Po złożeniu wniosku o nadanie dostępu dla osoby uprawnionej otrzymasz wiadomość potwierdzającą utworzenie Twojego konta w systemie – na adres poczty elektronicznej podany we wniosku. Znajdziesz też w niej aktualny adres internetowy systemu SL2014.

Masz do dyspozycji dwie drogi zalogowania się do systemu:

- Wybierz link znajdujący się w wiadomości o utworzeniu konta, lub
 - Uruchoom jedną z trzech następujących przeglądarek www:
 - Mozilla Firefox
 - Google Chrome
 - Internet Explorer
- i wprowadź w pasek adresu adres: <https://sl2014.gov.pl>

Zanim przystąpisz do pracy sprawdź, czy posiadasz aktualną wersję przeglądarki. SL2014 gwarantuje poprawność wyświetlania danych tylko i wyłącznie w najnowszych stabilnych wersjach (tj. w wersji aktualnej oraz w dwóch wersjach ją poprzedzających) wymienionych wyżej przeglądarek.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

1.2. Pierwsze logowanie w systemie

Logowanie

Certyfikat kwalifikowany

Login i hasło

Certyfikat kwalifikowany

Inną z dostępnych metod logowania się do systemu jest kwalifikowany podpis elektroniczny. Możesz zalogować się do SL2014 przy użyciu certyfikatu kwalifikowanego za pomocą przycisku „Certyfikat kwalifikowany”.

Przed próbą zalogowania do systemu przy pomocy certyfikatu kwalifikowanego upewnij się, że na Twoim komputerze jest zainstalowana aktualna wersja oprogramowania Java.

Można to sprawdzić na stronie internetowej <http://java.com/pl/>.

Logowanie

Certyfikat kwalifikowany

Login i hasło

Podstawową metodą logowania do SL2014 jest dostęp za pomocą elektronicznej platformy usług administracji publicznej ePUAP.

Jeżeli nie posiadasz profilu zaufanego ePUAP, przejdź na stronę rejestracji w portalu ePUAP:

http://ePUAP.gov.pl/wps/portal/E2_ZalozProfil

i skorzystaj z opcji

Logowanie

Certyfikat kwalifikowany

Login i hasło

Login i hasło

Opcja „Login i hasło” stanowi zastępczą drogą logowania, uruchamianą w systemie, jeżeli logowanie do systemu za pomocą profilu zaufanego jest niemożliwe z powodu niedostępności platformy ePUAP.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

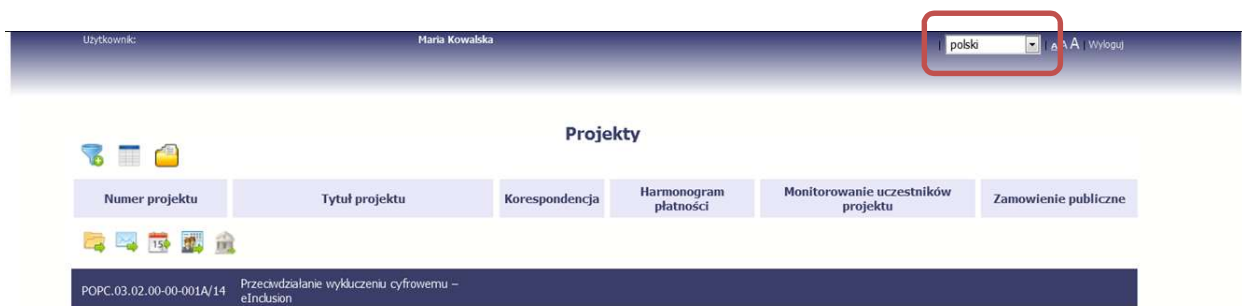
2. NAWIGACJA W SYSTEMIE SL2014

Po zalogowaniu się do systemu możesz rozpocząć prace związane z prowadzeniem Twoich projektów. Na początkowym ekranie widnieją informacje na temat wszystkich prowadzonych przez Ciebie projektów. Jeśli na ekranie tym nie są widoczne żadne prowadzone przez Ciebie projekty, musisz zgłosić ten fakt wskazanej na umowie lub decyzji o dofinansowaniu instytucji odpowiedzialnej za weryfikację twojego projektu.

Czas pracy każdego użytkownika jest dla bezpieczeństwa zapisywany w systemie. Po 20 minutach bezczynności zostaniesz automatycznie wylogowany.

Wersje językowe

Zmiana wersji językowej jest możliwa w prawym górnym rogu ekranu

Rozmiar czcionki

Zmiana wielkości czcionki również odbywa się w prawym górnym rogu ekranu, na prawo od rozwijanej listy wersji językowych.

Moje dane

Aby przejrzeć zarejestrowane w systemie dane wybierz przycisk „Moje dane”

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

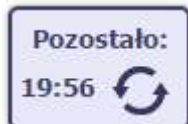
Pasek narzędzi

W tabeli zawierającej informację na temat Twoich projektów dostępny jest pasek narzędzi odpowiadający funkcjom związanym z modułami dostępnymi w SL2014.

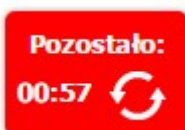

Odświeżanie dostępnego czasu pracy

Po zalogowaniu, po lewej stronie ekranu widoczny jest timer pokazujący upływający czas do końca 20 minutowej sesji pracy, po której nastąpi automatyczne wylogowanie:

Gdy do automatycznego wylogowania pozostanie poniżej 60 sekund timer ten przybierze następującą postać:

Wydłużenie czasu pracy można łatwo uzyskać klikając „Odśwież” - .

Elementy ekranu

Ekran Projekt składa się z dwóch zasadniczych elementów.

W górnej części widoczne są informacje o tytule projektu i beneficjencie:

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

The screenshot shows a web interface for project management. At the top, there are icons for a lightning bolt, a folder, and a magnifying glass. Below them is the text "Projekt POIR.06.02.00-14-01PE/15". A red box highlights the text "INFO PROJEKT SP. Z O.O." and "Wdrożenie systemów informatycznych". Below this are several buttons: "Wnioski o płatność", "Korespondencja", "Harmonogram płatności", "Monitorowanie uczestników", "Baza personelu", "Zamówienia publiczne", and "Monitorowanie IF". At the bottom, there are icons for a funnel, a calendar, and a printer. Below these are five tabs: "Numer wniosku", "Wniosek za okres", "Status wniosku", "Data złożenia", and "Data zakończenia weryfikacji".

W części dolnej znajdują się zakładki odpowiadające poszczególnym, opisanym niżej, funkcjonalnościom.

3. WNIOSEK O PŁATNOŚĆ

Od samego początku projektu miej na uwadze, w jaki sposób Twój projekt będzie rozliczany. Kluczowe znaczenia ma przy tym dokumentacja finansowa oraz spełnienie wymogów stawianych przez instytucję, z którą zawarto umowę o dofinansowanie Twojego projektu. Za pośrednictwem systemu SL2014 można składać w formie elektronicznej wnioski o płatność, a także dołączać wymagane przez instytucję załączniki niezbędne z punktu widzenia rozliczenia projektu.

Bardzo ważne:

Każdy wniosek o płatność jest składany w kontekście danej wersji umowy (bądź aneksu). Należy zwracać szczególną uwagę na to, aby wniosek był przyporządkowany do właściwej wersji umowy.

Rodzaj wniosku o płatność

W systemie występują więc odpowiadające następujące rodzaje wniosków:

- Wniosek o zaliczkę – składasz go, gdy w ramach projektu ubiegasz się o zaliczkę na realizację zadania,
- Wniosek o refundację – składasz go, gdy starasz się o refundację kosztów już poniesionych w ramach projektu (także PJB w przypadku rozliczania wydatków),
- Wniosek rozliczający zaliczkę – składasz go, gdy chcesz rozliczyć się z przyznanej zaliczki. Wykazujesz wtedy wydatki poniesione i opłacone z otrzymanych wcześniej zaliczek,
- Wniosek sprawozdawczy – składasz go, gdy masz obowiązek składania informacji o postępie projektu,
- Wniosek o płatność końcową – składasz go, gdy rejestrowany wniosek o płatność jest ostatnim, rozliczającym projekt, wnioskiem.

Wybór rodzaju wniosku odbywa się poprzez „odhaczenie” na ekranie odpowiedniej wartości stojącej przy danym typie wniosku.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Pamiętaj, że równocześnie można wykonywać następujące czynności (przez „odhaczenie” kilku rodzajów wniosków na raz):

- ubiegać się o zaliczkę i refundację kosztów,
- rozliczać zaliczkę i ubiegać się o kolejną zaliczkę,
- rozliczać zaliczkę i ubiegać się o refundację kosztów,
- rozliczać zaliczkę, wnioskować o jej kolejną transzę a także ubiegać się o refundację kosztów,
- ubiegać się o refundację kosztów, jak również składać wniosek o płatność końcową,
- łączyć wszystkie rodzaje wniosków o płatność z wnioskiem sprawozdawczym, o ile inne rodzaje się wzajemnie nie wykluczają.

Pamiętaj jednak, że **nie możesz**:

- ubiegać się o zaliczkę i równocześnie składać wniosku o płatność końcową projektu,
- utworzyć kolejnego wniosku, jeżeli złożyłeś/aś już wniosek o płatność końcową i został on zatwierdzony przez instytucję.

4. KORESPONDENCJA

W systemie SL2014 możliwa jest także wymiana korespondencji oraz dokumentów z instytucją odpowiedzialną za weryfikację wniosków o płatność. Ten element systemu przypomina standardową skrzynkę poczty elektronicznej.

To instytucja, z którą podpisałeś/aś umowę o dofinansowanie, określa zakres korespondencji i przekazywanych dokumentów przekazywanych w ramach systemu. Prowadzenie korespondencji odbywa się wyłącznie w kontekście danego projektu, dlatego dostęp do tej części systemu masz poprzez ekran „Projekt”.

Projekt POIR.06.02.00-00-0001/15

INFO PROJEKT SP. Z O.O.

Wdrożenie systemów informatycznych

Wnioski o płatność **Korespondencja** Harmonogram płatności Monitorowanie uczestników Baza personelu Zamówienia publiczne

Przychodzące (4) Wysłane Kopie robocze

Lp.	Temat	Numer pisma	Nr kancelaryjny	Data wpływu	Podpis
1	Dane do poprawy we WNP 1			2015-11-09	

Foldery e-skrzynki pocztowej

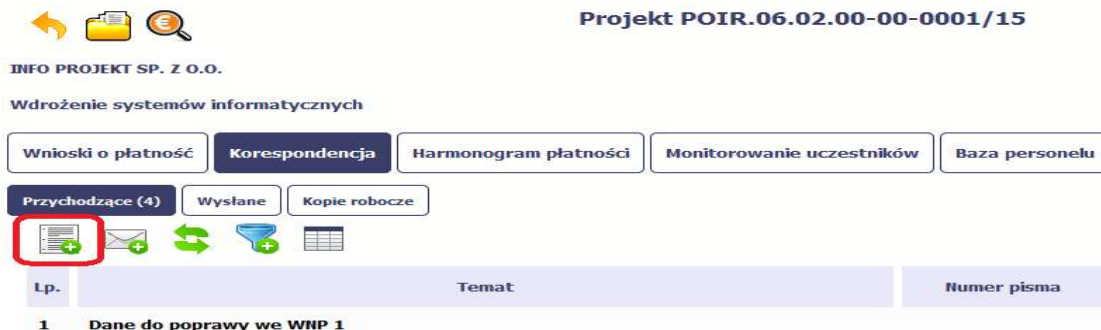
W module Korespondencja mamy dostęp do 3 różnych folderów:

- Przychodzące – dokumenty przesłane do Ciebie przez instytucję,
- Wysłane – pisma i wiadomości wysłane przez Ciebie,
- Robocze – kopie robocze, które zostały zapisane, lecz nie wysłane.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Przygotowanie pisma

System umożliwia przesłanie do instytucji oficjalnego pisma, które jest podpisywane elektronicznie (profil zaufany ePUAP bądź certyfikat kwalifikowany).

Żeby rozpocząć tworzenie pisma kierowanego do instytucji, wybierz przycisk „Przygotuj pismo”

Wysłanie wiadomości

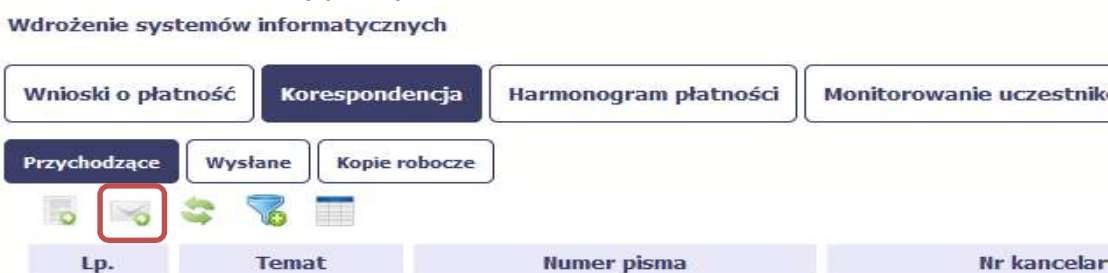
SL2014 pozwala na przesłanie do instytucji wiadomości. Możesz tę opcję wykorzystać do prowadzenia roboczej korespondencji z opiekunem Twojego projektu.

Żeby rozpocząć tworzenie wiadomości do instytucji, wybierz przycisk „Utwórz wiadomość” .

Odświeżanie skrzynki

System SL2014 nie aktualizuje automatycznie skrzynki pocztowej – w razie potrzeby musisz to robić samodzielnie – klikając przycisk „Odśwież” .

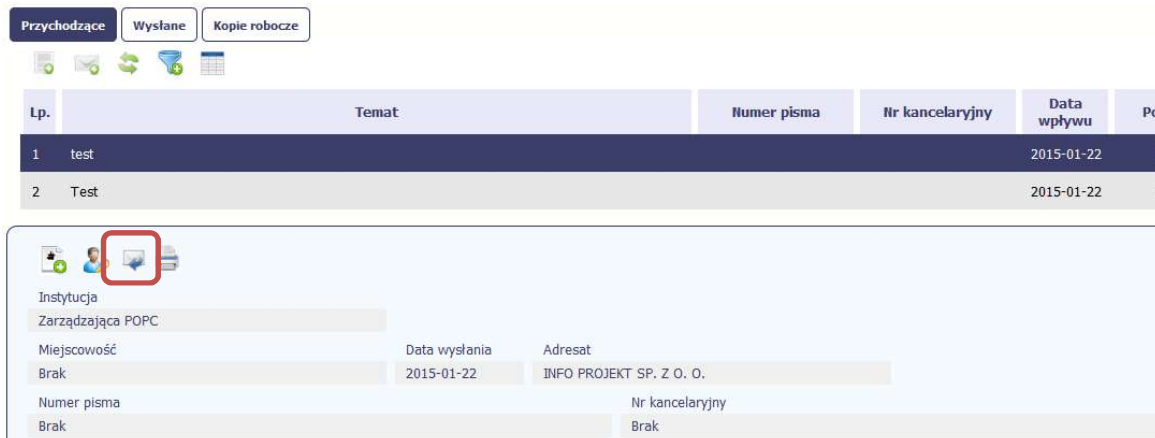

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Odpowiedz na pismo/wiadomość

Istnieje opcja przyspieszonego przejścia do szybkiej odpowiedzi na pisma w folderze Przychodzące. Żeby skorzystać z tej opcji należy

w bloku podglądu wybrać „Odpowiedz”

System wyświetli okno Pismo/wiadomość tożsame z formularzem właściwym dla tworzenia tych dokumentów. W otwartym formularzu Wiadomość/Pismo widoczna jest treść ostatniej wiadomości/pisma, zaś w Temacie automatycznie pojawi się początek „ODP: ” oraz Temat początkowego dokumentu.

5. HARMONOGRAM PŁATNOŚCI

Instytucja odpowiedzialna za weryfikację wniosków o płatność oczekuje przekazywania informacji na temat planowanych wydatków. Informacje te mogą obejmować różne przedziały czasowe: kwartały czy miesiące. Harmonogram może obejmować np. cztery kwartały lub założony w umowie cały okres realizacji projektu.

Ekran Harmonogramu płatności podzielony jest na 3 elementy:

- Harmonogram – jest to tabela zawierająca status i numer wersji Twojego harmonogramu
- Dane szczegółowe – jest to tabela z danymi szczegółowymi harmonogramu: podziałem na kwartały/miesiące oraz wartościami kwotowymi
- Informacje ogólne z karty umowy (nieedytowalne) – prezentuje dane kwotowe z aktualnej wersji Twojej wprowadzonej do systemu umowy.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Tworzenie i przesłanie harmonogramu

INFO PROJEKT SP. Z O. O.

Wdrożenie systemów informatycznych

Wnioski o płatność Korespondencja **Harmonogram płatności** Monitorowanie uczestników projektów Zamówienia publiczne

Harmonogram Dane szczegółowe

Wersja Status

Tworzenie harmonogramu rozpoczyna się wybierając „Przygotuj harmonogram”

6. ZAMÓWIENIA PUBLICZNE

Zamówienia publiczne to funkcjonalność systemu dająca możliwość zebrania w jednym miejscu wszystkich danych dotyczących zamówień publicznych w ramach projektu, jak również danych o powiązanych z zamówieniem kontraktach oraz ich wykonawcach.

Tę funkcjonalność systemu stosujesz, gdy:

- jesteś zobowiązany/a do stosowania prawa zamówień publicznych,
- wartość zamówień i konkursów przekracza 30 000 EUR.

Sekcja „Zamówienia publiczne” umożliwi przekazanie informacji o wszystkich przetargach, niezależnie od trybu ich ogłoszenia. Informacje powinieneś wprowadzić do systemu niezwłocznie po rozstrzygnięciu postępowania przetargowego i zawarciu umowy z wykonawcą. Bez wprowadzonej informacji o podpisanej umowie z wykonawcą nie należy rozliczać wydatków związanych z tym zamówieniem we wniosku o płatność.

INFO PROJEKT SP. Z O. O.

Wdrożenie systemów informatycznych

Wnioski o płatność Korespondencja Harmonogram płatności Monitorowanie uczestników projektów **Zamówienia publiczne**

Lista zamówień Informacje o zamówieniu

7. PODSUMOWANIE

Opracowano na podstawie:

1. Podręcznik Beneficjenta SL2014 – wersja 1.8 –
http://www.ncbr.gov.pl/gfx/ncbir/userfiles/_public/fundusze_europejskie/wiedza_educacja_rozwoj/sl_2014/podrecznik_beneficjenta_sl2014_wersja_1.8.pdf

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

IV. Partnerstwo w projektach – dobre praktyki

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Spis treści

1. PARTNERSTWO W PROJEKTACH	87
1.1. Artykuł 5 Partnerstwo i wielopoziomowe zarządzanie	87
2. PRZYKŁAD PROJEKTU WSPÓLFINANSOWANEGO ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO	88
2.1. Informacje wstępne.....	88
2.2. Droga Oriona	90
2.3. Elementy innowacyjnego modelu powiatowej ścieżki reintegracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych	91
2.4. Biznes Przyjazny Osobom Niepełnosprawnym	92
2.5. Efekty projektu – wyniki ewaluacji zewnętrznej	93
3. PRZYKŁAD PROJEKTU INWESTYCYJNEGO	93
3.1. Informacje wstępne.....	93
3.2. Efekty projektu	94
4. PODSUMOWANIE	96

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

1. PARTNERSTWO W PROJEKTACH

PARTNERSTWO jest działaniem promowanym i wymaganym przy interwencji europejskiej. Podejście partnerskie w dokumentach Unii Europejskiej znajdziemy w najważniejszych dokumentach dotyczących perspektywy finansowej 2014-2020, w tym w:

- ROZPORZĄDZENIU PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006

1.1. Artykuł 5 Partnerstwo i wielopoziomowe zarządzanie

W odniesieniu do umowy partnerstwa i każdego programu państwo członkowskie organizuje, zgodnie z jego ramami instytucjonalnymi i prawnymi, partnerstwo z właściwymi instytucjami regionalnymi i lokalnymi.

Partnerstwo obejmuje także następujących partnerów:

- a) właściwe władze miejskie i inne instytucje publiczne;
- b) partnerów gospodarczych i społecznych;
- c) właściwe podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, w tym partnerów działających na rzecz ochrony środowiska, organizacje pozarządowe oraz podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, równouprawnienia płci i niedyskryminacji.

Zgodnie z podejściem opartym na wielopoziomowym zarządzaniu partnerzy są zaangażowani przez państwa członkowskie w przygotowywanie umów partnerstwa i sprawozdań z postępów oraz w trakcie przygotowywania i wdrażania programów, w tym poprzez udział w komitetach monitorujących programy.

Zasada partnerstwa w kontekście funduszy strukturalnych postrzegana jest jako współpraca układu europejskiego, krajowego, regionalnego i lokalnego (wertykalna) oraz z partnerami gospodarczymi i społecznymi (horyzontalna).

Partnerstwa w Polsce tworzone są głównie do realizacji konkretnych projektów i mają charakter tymczasowy. Zawijywane są do osiągnięcia celów wyznaczonych w projektach bądź w programach. Rzadziej mamy do czynienia z trwałymi strukturami partnerskimi.

Poniżej prezentujemy dobre praktyki projektów partnerskich zrealizowanych w Polsce.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

2. PRZYKŁAD PROJEKTU WSPÓLFINANSOWANEGO ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO

2.1. Informacje wstępne

Projekt: Program Operacyjny Kapitał Ludzki, dz.7.2. Powiatowa ścieżka reintegracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych w powiecie żagańskim

Projekt został uznany za najlepszą innowację społeczną w województwie lubuskim w 2015 r. Znalazł się również na liście Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej wśród dwudziestu kilku najlepszych rekomendowanych innowacyjnych rozwiązań.

Partnerzy:

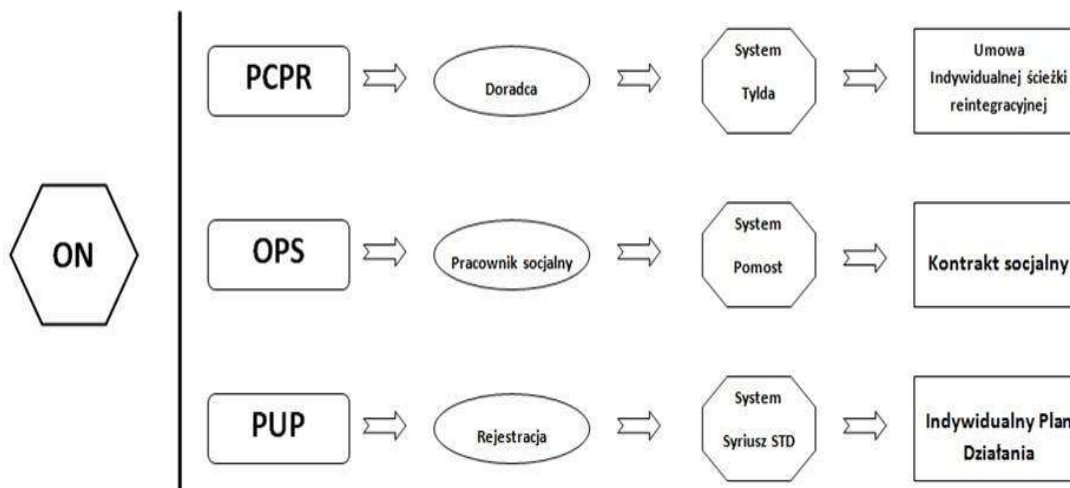
- Łużycka Wyższa Szkoła Humanistyczna im. Jana Benedykta Solfy w Żarach – lider, badania, aktywizacja zawodowa;
- MM Global Consulting sp. z o.o. – kierownictwo merytoryczne, wsparcie przy wdrażaniu międzysektorowych działań;
- Powiatowy Urząd Pracy w Żaganiu – aktywizacja zawodowa;
- Stowarzyszenie Pegaz – instytucja szkoleniowa, kursy zawodowe, integracja społeczna;
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Żaganiu – aktywizacja społeczna ;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żaganiu – aktywizacja społeczna.

Tło:

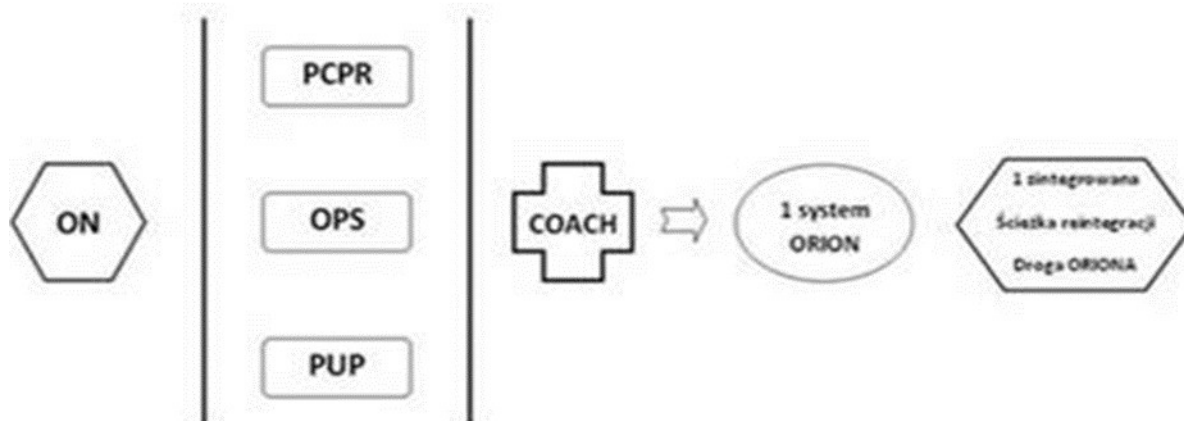
Badania przeprowadzone przez Lidera we współpracy z partnerami wykazały potrzebę zacieśnienia współpracy międzysektorowej w celu efektywniejszej i pełniejszej reintegracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych. Przeprowadzono badania ankietowe metodą spisu powszechnego w całym powiecie żagańskim. Efektem było pozyskanie danych od grupy docelowej oraz jej najbliższego otoczenia. Wyraźnie wskazywały one na irytację środowiska z powodu konieczności przechodzenia tych samych procedur w różnych instytucjach, brak zainteresowania ze strony pracodawców, niski potencjał organizacji społecznych.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Działanie odrębne (przed projektem)

Działania wspólne (po zastosowaniu działań projektowych)

Celem projektu było dopasowanie ścieżki reintegracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych do ich potrzeb poprzez stworzenie nowych i udoskonalenie metod i narzędzi.

Okres realizacji: 01.12.2012 r. – 30.09.2015 r.

Budżet: 2.787.258 PLN

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Grupy docelowe: 175 osób z niepełnosprawnościami z terenu powiatu żagańskiego, 75 przedstawicieli i pracowników przedsiębiorstw, 220 pracowników ops, pcpr, pup z województwa lubuskiego, 35 przedstawicieli III sektora.

Innowacyjność modelu polega głównie na:

Powiązaniu działań jednostek organizacyjnych w zakresie wsparcia osób niepełnosprawnych: ośrodków pomocy społecznej, powiatowego urzędu pracy, powiatowego centrum pomocy rodzinie w jeden system oparty o program komputerowy ORION ze wspólną bazą danych. Model ten zapewnia efektywniejszą pracę tych instytucji eliminując dublowanie czynności i wsparcia. Jednocześnie wplata w ścieżkę współpracę z sektorem społecznym i prywatnym, które współtworzą system aktywizacji.

2.2. Droga Oriona

Nowa ścieżka reintegracji obsługiwana jest przez program komputerowy ORION, w którym widoczne są informacje o udzielonym wsparciu osobom niepełnosprawnym w PUP, PCPR lub OPS. Program umożliwia również planowanie wspólnego wsparcia przez te trzy instytucje. Każda z nich w ramach swoich ustawowych zadań dokłada cegiełkę do budowy ścieżki.

Powiązanie działań OPS, PCPR oraz PUP zapewnia nie tylko kompleksową obsługę osób niepełnosprawnych, wspólne planowanie działań aktywizacyjnych i monitorowanie udzielanego wsparcia osobom będącym klientami tych instytucji, ale przede wszystkim zapobiega dublowaniu się pomocy, co przekłada się na skuteczniejszą i efektywniejszą pracę.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

2.3. Elementy innowacyjnego modelu powiatowej ścieżki reintegracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych

COACH

Osoby niepełnosprawne uczestniczące w projekcie korzystają z wypracowanych metod wsparcia przy pomocy „coacha”- przeszkolonego pracownika OPS, PUP lub PCPR.

Zadaniem „coacha” jest prowadzenie Osoby Niepełnosprawnej po indywidualnej ścieżce reintegracji. Pracownik swoje zadania wykonuje w Programie Orion. Posiada również umiejętność motywowania klienta do podejmowania kolejnych kroków.

PORTFOLIO

Oprócz standardowego CV, uczestnik Drogi Oriona mógł wypracować wspólnie z coachem Portfolio wzorowane na dokumentach holenderskich stosowanych w ramach metody VPL (Value of Prior Learning). Zawierało ono informacje oraz dowody dotyczące kompetencji społecznych, metodycznych, specjalistycznych i indywidualnych, które mogą być przydatne w miejscu pracy a zostały zdobyte w sposób nieformalny.

PROGRAM REINTEGRACJI ZAWODOWEJ

Zostały przeprowadzone szkolenia:

- Zakładanie spółdzielni socjalnej i działalności gospodarczej
- Szkolenia zawodowe:
 - Autocad z grafiką komputerową oraz tworzenie stron internetowych
 - Portier dozorca z obsługą urządzeń monitorujących
 - Sprzedawca – magazynier z obsługą kasy fiskalnej, komputera i wózka jezdniowego
 - Kurs Opiekunka osób starszych
 - Kurs Florystyka

Tematykę szkoleń zawodowych dobrano w oparciu o zdiagnozowane (w Portfolio), potrzeby w zakresie nabycia lub uzupełnienia kwalifikacji zawodowych oraz oczekiwania lokalnych pracodawców.

MIĘDZYSEKTOROWE GRUPY WSPARCIA (MGW)

W spotkaniach MGW uczestniczyli przedstawiciele instytucji PUP, OWES, PCPR, Rady Miasta a także stowarzyszeń, pracodawców z terenu województwa lubuskiego oraz osoby niepełnosprawne, które współtworzyły programy spotkań. Spotkania te miały charakter niesformalizowany, co przyczyniło się do nawiązania więzi ze środowiskiem zewnętrznym przydatnych do aktywizacji społecznej i zawodowej.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

2.4. Biznes Przyjazny Osobom Niepełnosprawnym

W ramach międzysektorowej współpracy odbyły się Targi Lokalnych Produktów i Usług, na których zaprezentowało się 21 przedsiębiorców z powiatu żagańskiego.

Najważniejszym elementem tego przedsięwzięcia było przygotowanie niepełnosprawnych uczestników projektu do pełnienia roli ambasadorów lokalnych marek. Współorganizując wydarzenie zadali kłam stereotypowi osoby niepełnosprawnej, która prezentuje postawę roszczeniową. Targi odwiedziło ponad 400 osób, media, przedstawiciele władz lokalnych i regionalnych, które objęły przedsięwzięcie patronatem, co dodatkowo wpłynęło na podniesienie poziomu samooceny uczestników. Niepełnosprawni obsługiwali stoiska, organizowali poczęstunek dla wystawców i gości, pilnowali porządku, prowadzili konferansjerkę i występowali na scenie Żagańskiego Pałacu Kultury.

W projekcie odbyły się również dwie debaty: „Aktualne narzędzia i metody wsparcia reintegracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych - wady i zalety” oraz „Dobre praktyki aktywizacji osób niepełnosprawnych. Obecni w życiu – obecni w pracy”.

Aktywizację zawodową poprzedziły wizyty studyjne u pracodawców pod hasłem „Biznes przyjazny osobom niepełnosprawnym”, które pomogły ograniczyć lęk przed nowym środowiskiem pracy a pracodawcom wsłuchać się w potrzeby osób z niepełnosprawnościami. Opis sytuacji jednego z uczestników przez Coacha Marię P.:

„Pan Grzegorz ma 47 lat. Posiada orzeczenie o niepełnosprawności z tytułu obu usznego niedosłuchu w wysokości 60%. Kontakt z nim był utrudniony, gdyż nie zawsze docierało do niego to, co było mówione. W toku współpracy wypracowaliśmy sposób porozumiewania się, a spotkania odbywały się w odosobnionych pomieszczeniach, aby zniwelować do minimum szum komunikacyjny. Planując działania do realizacji w ramach ścieżki ustaliliśmy, że priorytetem będzie ubieganie się o dofinansowanie zakupu aparatu słuchowego oraz podjęcie zatrudnienia. Dużo pracy wymagało uświadomienie mu, że podczas rozmów kwalifikacyjnych nie może ukrywać swojej niepełnosprawności. Przy wsparciu psychologa oraz pomocy Coacha zrozumiał jak ważne jest słyszenie w miejscu pracy. Pomogło mu to zmotywować się do zmiany swojej sytuacji życiowej. Kierowany przez Coacha skompletował i złożył wniosek do PCPR o dofinansowanie aparatu słuchowego. Dodatkowo jako Coach ściśle współpracowałam z OPS, aby zostało udzielone mu wsparcie finansowe na ten cel.

W międzyczasie bardzo aktywnie poszukiwał zatrudnienia. Motywowany przez Coacha negocjował z pracodawcami warunki przyjęcia, informował o swojej niepełnosprawności oraz oczekiwaniu na aparat słuchowy. W lutym otrzymał zatrudnienie od pracodawcy na okres próby do czasu uzyskania aparatu. W maju otrzymał dofinansowanie z PCPR i zakupił aparat słuchowy. Po pozyskaniu tej informacji skontaktowałam się z P. Grzegorzem. Rozmowa z nim była bardzo budująca. Jak dziś pamiętam jego słowa, że „rozpłakał się jak dziecko, kiedy wyraźnie słyszał dźwięki, że na nowo teraz odkrywa świat, że słyszy jak go ktoś woła z drugiej strony ulicy. Jak na razie musi się przyzwyczaić do nowej sytuacji, od tych głośnych dźwięków boli go głowa” .Jak pokazuje przypadek Pana Grzegorza nakierowania i dążenia do

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

określonych celów przy pomocy Coacha dały pozytywne efekty. Wreszcie po 47 latach zaczął normalnie słyszeć. Sukcesem jest to, że zmieniło się jego życie. Szkoda tylko, że przez tyle lat nie znalazł się nikt, kto mógłby pokierować Pana Grzegorza i dać mu szansę normalnego funkcjonowania. Cieszę się, że ja miałam taką możliwość.”

2.5. Efekty projektu – wyniki ewaluacji zewnętrznej

Mocne strony produktu

- Kompleksowość i kompletność produktu;
- Przemysłana i sprawdzona konstrukcja produktu;
- Zaangażowanie podmiotów reprezentujących różne zakresy kompetencji;
- Zbudowanie kanałów komunikacji sprzyjające współpracy instytucji w kolejnych działaniach;
- Włączenie w zakres oddziaływania różnych sektorów (instytucje publiczne, przedsiębiorców, organizacje pozarządowe);
- Skuteczne, innowacyjne, efektywne narzędzia wypracowane w ramach modelu;
- Atrakcyjność tematyki szkoleń realizowanych w ramach modelu (zarówno dla użytkowników modelu, jak i odbiorców);
- Długotrwałość oddziaływań na osoby niepełnosprawne.

(Wyżej wymieniony materiał opracowano z wykorzystaniem dokumentacji projektowej).

3. PRZYKŁAD PROJEKTU INWESTYCYJNEGO

3.1. Informacje wstępne

Inny rodzaj partnerstw to powołanie w pierwszym etapie sformalizowanej formy współpracy np. stowarzyszenia, związku gmin, partnerstwa publiczno-prywatnego a następnie wystąpienie tego nowego podmiotu w roli Beneficjenta środków unijnych.

Gminy powiatu żarskiego i żagańskiego w województwie lubuskim powołały Łużycki Związek Gmin z siedzibą w Żarach, który założył przedsiębiorstwo „Zakład Zagospodarowania Odpadów” Sp. z o.o.

Wspólnikami spółki jest 15 gmin członkowskich ŁZG (Żary - gmina miejska, Łęknica, Jasień, Lubsko, Żary – gmina wiejska, Brody, Lipinki Łużyckie, Trzebiel, Tuplice, Żagań – gmina miejska, Gozdnicza, Iłowa, Żagań – gmina wiejska, Wymiarki, Gubin) oraz Łużycki Związek Gmin.

Przedmiotem działalności podstawowej jest bieżące i nieprzerwane zaspokajanie przez Spółkę potrzeb odbiorców usług w zakresie gospodarki odpadami. Najważniejszy cel spółki to realizacja projektu: „Gospodarka odpadami w obrębie powiatów żarskiego i żagańskiego”

Całkowita wartość projektu: 94 892 000 (100%)

Dofinansowanie: 59 349 000 (62,54%)

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

Pożyczka NFOŚiGW: 26 055 000 (27,46%)

Środki własne: 9 489 000 (10%)

Łączna powierzchnia objęta Projektem: 2058 km. System gospodarki odpadami obsługuje 158 tys. mieszkańców.

3.2. Efekty projektu

Realizacja Projektu doprowadziła do osiągnięcia celów środowiskowych, społecznych gospodarczych zewnętrznego otoczenia Zakładu, w szczególności:

- celów jakościowych:

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

- dostosowania systemu gospodarki odpadami na terenie objętym Projektem do kryteriów formalno - prawnych, technicznych i ekologicznych,
 - zapewnienia funkcjonowania bezpiecznego dla zdrowia i życia ludzi systemu gospodarowania odpadami,
 - ograniczenia składowania odpadów w sposób niekontrolowany,
 - zmniejszenia kosztów zagospodarowania w porównaniu do Kosztów składowania odpadów na składowiskach poprzez wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów
 - celów jakościowych cd.:
 - zachowania przez region wysokich walorów przyrodniczych i krajobrazowych,
 - podniesienia świadomości społecznej w zakresie gospodarowania odpadami i ochronę środowiska w wyniku działań edukacyjnych związanych z projektem,
 - poprawy konkurencyjności gospodarczej regionu poprzez zwiększenie jego atrakcyjności,
 - zapewnienia warunków do powstawania nowych podmiotów gospodarczych,
 - zwiększenia atrakcyjności lokalnego rynku pracy poprzez kreowanie nowych miejsc pracy
- celów ilościowych:
- wprowadzenia gospodarki odpadami zgodnej z obowiązującym prawodawstwem w regionie zamieszkałym przez 158 371 (na podstawie danych GUS z dnia 31.12.2008 r.) mieszkańców i objęcia docelowo 100% populacji mieszkańców zorganizowanym system odbioru i zagospodarowania odpadów,
 - wybudowania zakładu zagospodarowania odpadów o możliwości zagospodarowania minimum 72 000 Mg/rok odpadów wytwarzanych w rejonie obsługi zakładu,
 - wybudowania zakładu o przepustowości minimum 56 000 Mg odpadów komunalnych zmieszanych i surowcowych;
 - udziału ilości odpadów składowanych na składowisku w stosunku do strumienia wejściowego odpadów – 39 %,
 - obniżenia ilości składowanych odpadów Biodegradowalnych o minimum 65% w stosunku do wytworzonych w 1995 r.

(Wyżej wymienione informacje odnośnie celów pozyskano ze strony internetowej Zakładu, na której zamieszczono opis projektu).

Przedsiębiorstwo Zakład Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o. przejęło również zamknięte składowiska od gmin członkowskich w celu ich rekultywacji i monitoringu poeksploatacyjnego. Ponadto spółka prowadzi edukację ekologiczną dla dorosłych, dzieci i młodzieży z gmin powiatu żarskiego i żagańskiego, w tym kampanie i konkursy ekologiczne oraz wycieczki do zakładu.

Więcej informacji na temat działalności edukacyjnej Zakładu znajduje się na stronie: <http://ekoszkola.marszow.pl/> , gdzie zamieszczono m.in. materiały multimedialne, bazę wiedzy z przykładowymi konspektami lekcji ekologicznych.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego

4. PODSUMOWANIE

Powyżej przedstawiono dwie dobre praktyki w zakresie partnerstw, których powołanie przyczyniło się do zniwelowania problemów zdiagnozowanych w środowiskach lokalnych. Osiągnięcie celów nie byłoby możliwe bez zaangażowania wielu podmiotów, których wspólny potencjał daje zwielokrotnione możliwości.

